

Kajna vsak četrtik in
vaja s poštno vred ali
v Mariboru s pošiljanjem
na dom za celo leto 52 dn.,
pol leta 16 dn., četrt leta
8 dn. Izven Jugoslavije
56 dn. Naročnine se pošlje
na upravištvu "Slovenskega
Gospodarja" v Ma-
riboru, Koroška cesta 3.
Leta so doplačila do op-
ovedi. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-30 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 3. Roke-
piši se ne vračajo. Upravi-
ništvo sprejema naročnine,
inserate in reklamacije.
Cene-inseratom po dolo-
ven. Za večkratne oglaš-
evanje popusti. Nezapri-
te reklamacije so poštno
proste.
Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana št. 10.624.
Telefon interurban št. 113.

36. številka

MARIBOR, dne 4. septembra 1924.

58. letnik.

Vrnitev k zakonitosti.

Vlada je ustavila parcelacijo ali kosanje pokrajin in za Hrvatsko je zopet uvedla pokrajinsko upravo. Njeni nasprotniki ter pristaši Pašiča in Pribečevića vpijejo sedaj, da je to kruto teptanje zakonov, ustave in vseh temeljev države. Koliko ima to vpitje in zgražanje na sebi, pa nam vsem postane jasno že tedaj, če se spomnimo, kaj je Pašič-Pribečevićeva družba, dokler je bila na krmilu, že vse uganjala pod imenom ustave in ustavnosti.

Kako se je vidovdanska ustava sprejela, sedaj ni treba ponovno razlagati, zadostuje, da pribijemo samo to, da se pod Pašič-Pribečevićevo vladno od vsega tega, kar je z ustavo v zvezi, ni niti ena četrtina izvedla. Celo vidovdanska ustava dopušča in prizna nekaj samouprave, a o samoupravi pod prejšnjim režimom ni bilo govora niti v Srbiji, kaj šele pri nas. Voditelji prejšnjega režima so skušali zgraditi hišo od strehe navzdol, državo pa od ministr-
stev navzdol. V svojih pisarnah so hoteli imeti združene vse zadeve iz cele države in zato so uničevali po vrsti vse samouprave, od občinske do okrajne, od okrajne do pokrajinske, da bi se tako v vseh zadevah reševalo edino-
le v Beogradu po predlogih in sklepih zaupnikov Pašič-Pribečevićeve stranke.

Za razdelitev na oblasti in za uvedbo nove centralis-
tične uprave bi bila potrebna izvedba raznih zakonov. Za vse to pa se Pašič in Pribečević nista brigala in ko sta ho-
tela kar cele mesece vladati brez parlamenta, je jasno, da jima je bila temeljna in neobhodno potrebna podlaga za novo upravo deveta brigada. Silno škodljive posledice seveda niso izostale. Odstraniti vse, kar je poslovalo od poprej, a pri tem ne misliti na vsaj približno tako dobro in sposobno nadomestilo, je pravi zločin nad državo, v po-
litiki pa prav neumna in nerodna poteza, ki mora pripel-
jati do kraha. Pašič in Pribečević sta postavljala velike župane kar na slepo, nista se pa brigala, da bi novim oblastnim in upravnim činiteljem določila delokrog, nihče ni vedel, kam spada ta, kam spada ona zadeva, kdo lahko to reši, kdo o, nastal je strahovit poslovni nered, reži-
movcem pa je bilo to vseeno, samo da so našli za svoje ljudi v novi upravi dovolj od narodnega denarja plačanih službenih mest in da so jim ti ljudje, zlorablajoč svojo oblast, lahko igrali vlogo strankarskih zaupnikov in pri-
ganjačev. Če bi Pašič-Pribečevićeve vladale še par mesecev ostala na krmilu, bi nastal tak nered, da bi se sploh ne moglo več naprej.

Nova vlada si je postavila za nalogo, uvesti redno in pošteno upravo in ko je to izjavila tudi v svoji nastopni izjavi, je lahko vsakdo pričakoval, da bo prej kot prej za-
ustavila zmedo in anarhijo, ki sta jo začela uvajati Pašič in Pribečević. Ravno radi države, uprave, reda, poštenosti in zakonitosti je vlada sedaj ustavila parcelacijo ter po-

vrnila stanje, ki je bilo poprej, predno je začelo divjanje Pašič-Pribečevićeve oblasti. Ti nimajo danes nobene pravice očitati vladi, da krši že uvedene zakone. Pašič-Pribečevići družbi je bila ustava z vsemi svojimi določili samo strankarski kapital. Pašič je s parcelacijo Slovincem in Hrvatom vedno tako grozil, da je zraven izražal tudi pri-
pravljenost, parcelacijo tudi odgoditi ali celo spregledati, če bi hoteli slovenski in hrvatski voditelji podpreti nje-
govo vladno. Tudi to ne drži, da bi bila vzpostavljena hrvatske pokrajinske oblasti od strani vlade protiusluga Radičevi stranki za podporo. Podpredsednik HRSS, poslanec Pre-
davac, je tozadevno izjavil: Mi prav nič ne zahtevamo. Vlada je to storila po svoji volji in razumu, ker razmere boljše pozna, kot njena prednica in je takoj sama uvidela, da je odprava pokrajinskega oddelka tako dolgo nemo-
goča, dokler niso za poslovanje oblasti sprejeti potrebni zakoni. Teh je pa mnogo. Prejšnja vlada se za vse te za-
kone kot predpogoje oblastne razdelitve ni brigala in tako se danes ne more govoriti o kršitvi zakonov od strani Davidovićeve vlade, ampak samo o nezakonitosti Pašič-Pribečevićeve oblastne dobe.

Proti delu nove vlade laži in hujskarije ne bodo za-
legle. Po vseh delih države že sedaj v kratkem času spo-
znava narod, da je to res vlada reda in zakonitosti, pošte-
nosti in sporazuma. Za vladno je poleg strahu korupcionis-
tov najboljše priporočilo tudi to, da ji nasprotniki v svoji onemogli jezi očitajo razne stvari, katere so poprej sami počenjali in so se za njihimi še celo hvalili. Ko smo se pet let borili proti nasilju in nezakonitosti, smo videli, da sta Pašič in Pribečević polagala največje nade na nastop svojih oboroženih pristašev. Pod krinko obrambe naroda in države, pod krinko varstva kralja in monarhije, so orga-
nizirali prvaki prejšnjega režima svoje čete, ki so imele nalogo, po navodilih strahovatih prebivalstva ter z nasiljem pomagati stranki do zmage. Z organiziranjem oboroženih in nasilnih tolpe je Pašič-Pribečevićeve družba najjasneje pokazala, koliko ji je do zakonov in do pravice. Danes, ko nova poštena vlada uvaja stanje, ki je bilo v državi pred tem divjaškim razmahom, je podano tudi najboljšo jamstvo, da nasilna in krivična politika nikdar več ne pride do veljave.

Odpis zemljiškega davka vsled ujm.

Kakor vse kaže, bodo letos posestniki zelo slabo od-
rezali. Silje je uničila do polovice rja, vinograde pa pe-
ronospora in plesnoba (oidij), kar je pa še ostalo, je v mesecu avgustu ponekod že po dvakrat potolkla toča.

Posestniki gledajo tedaj upravičeno z največjo skrbjo v bodočnost, kajti kupovati so bodo morali ži-
vež in s čim bodo poravnali neznosno visoke davke, če ni ničesar prodati in ni nobene pomoči od države ter popusta pri davkih.

Ker prihaja na tajništvo SLS posebno radi odpisa zemljiškega davka nebroj vprašanj za pojasnila, kaj in kako je postopati, da bi se vsaj v tem oziru nekaj do-
seglo, sporočamo sledeče:

Za odpis zemljarine vsled različnih vremenskih ne-
zgod je še veljavna cesarska naredba z dne 16. marca 1917 drž. zak. št. 124 in izvršilna naredba bivšega fin. ministrstva z dne 25. decembra 1917 drž. zak. št. 516.

Po tej naredbi je treba tekom osem dni, potem ko se je poškodba zgodila ali spoznala, to javiti pristoj-
nemu davčnemu oblastvu. Če se osem dnevni rok za-
mudi, se prijavo radi prekoračenja roka zavrne. V tej izjavi je navesti dan in kakovost poškodbe na pr. toča, povodenj, ogenj, peronospora, plesnoba rja itd. in če mogoče poškodovane parcele; če pa teh ni mogoče na-
vesti, pa vsaj davčne občine in število posestne pole, kje se nahaja poškodovano polje. Tako je prijaviti med letom vsako poškodbo, kajti pri odpisu davka se ozira le na prijavljeno poškodbo.

Ko se spravijo jeseni vsi pridelki pod streho ali najdalje do 31. decembra istega leta se pa mora potem prositi za odpis davka ter navesti natančno pregled o vseh pridelkih celokupnega posestva (izvzeti so le gozdi).

To se naredi tako: Če se je letos na primer prijavilo med letom škodo po rji na silju (pšenici, rži, ječmenu, ovsu) in krompirju, nadalje škodo vsled peronospore in plesnobe v vinogradih in poškodbo po dvakratni toči v avgustu, potem je izkazati v prošnji za odpis davka:

A) Koliko meterskih stotov ali kilogramov in v kak-
šni vrednosti (dnevna cena) bi se pridelalo 1. pšenice, 2. rži, 3. ječmena, 4. ovsa, 5. krompirja, 6. koruze, 7. fi-
žola, 8. zelja, 9. repe in korenja, 10. ajde, 11. vina, 12. sadja, 13. sena in otave, 14. slame itd., če bi ne bilo pri-
zadejanih nezgod in

B) koliko meterskih stotov ali kilogramov ter v kak-
šni vrednosti (dnevna cena) se je dejanski pridelalo, in
C) koliko znaša torej izpad, to je pričakovani manj
dejanski pridelek celokupnega posestva. (A—B).

Če ta izpad znaša vsaj 25 odstot., potem se odpiše zemljiški davek, sicer pa ne. Čim višji je izpad, tem višji je odpis davka.

Ker je vsako prijavo posameznika kolekovati z 25 D (vloga 5 D in rešitev 20 D), je najbolje, da prijavi vsaki posestnik škodo pri županu in da isti potem skupno prijavi vse prizadete posestnike davčnemu oblastvu. V tem slučaju velja župan kot zastopnik vseh soobča-
nov in zadostuje za vse skupaj kolek 25 D.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Lepe, vitke, postave je bil, pa silna moč je počivala v njegovih zdravih, krepko razvitih udih. Krog vratu je nosil zlato verižico z diamantnim naveskom, na hrbtu mu je visel lok in tulj s puščicami, čez ramo je imel v rahlih kolobarjih ovito svojo vrv z letečo zanko in za pasom mu je tičal v usnjati nožnici ostri očetov nož. Tudi dolgo okovano sulico je nosil seboj, kadar je mislil, da jo bo potreboval.

Iz njegovega plemenitega, odkritega, moško lepega obraza je govorila razumnost in duhovitost, v njegovih rjavih, velikih očeh je sijala bistroumnost in neustra-
šenost, pa tudi dobrosrčnost, da, ženska mehko in nežnost.

Pa vsega tega se Trzan ni zavedal. Saj ni imel ni-
kogar, ki bi mu bil povedal, kak lep, mlad junak da je, poosebljena zdrava, nepokvarjena mladost in svežost.

Le tega se je zavedal, da je človek in da mora ži-
veti kakor živijo ljudje, ki jih je poznal iz knjig. Vkljub vsem svojim izrednim telesnim in duševnim lastnostim je bil skromnega, krotkega, miroljubnega, da, mehkega značaja in kakor pri vseh ljudeh, ki živijo v tesni zve-
zi z naravo, je bil tudi pri njem zelo razvit čut za po-
štenost, pravičnost in dobrosrčnost.

Srečno, mirno, zadovoljno je živel.

Pa prišli so tudi dnevi, ko je bil zamišljen in otožen.

Čudna, bolesta vprašanja so ga tedaj vznemir-
jala. Neznano koprnenje mu je polnilo dušo. Pa ni si vedel dati odgovora.

Zaman je popraševal svoje knjige, zaman je zrl čez sinje morje, ki se je raztezalo ob vznožju koče, ro-
ke so se mu dvignile in se hrepeneče prožile ven na mor-
je, kot bi od tam pričakoval odgovora, rešitve iz svojih mučnih misli.

Žalosten je klonil glavo in šel na lov, da bi se raz-
tresel in razvedril. —

Pa prišel je dan, ki mu je prinesel rešitev in odgo-
vor na mučna vprašanja sem čez daljno morje —.

XIII.

Kako se je Claytonov sin prvikrat srečal z belimi ljudmi.

Pozno proti poldnevu se je vračal tistega usodnega dne Trzan domov.

Še pred zoro je odšel na lov daleč v džunglo. Slabo je spal, nemiren je bil, čudne misli so ga nadlegovale. V lovu in naporih in nevarnostih pragozda si je iskal utehe.

Svež na telesu in potolažene dobre volje je hitel proti obrežju.

Džungla se je zredčila, lahko je skočil z vej, s prož-
nim korakom se je bližal robu gozda. Njegove oči, žejne sinjega morja, so hrepeneče objele brezkončno gladino.

Pa kakor ukopan je obstal —.

Morje, njegovo morje, ki ga je bil vajen da je ležalo pred njim dneve in leta tiho, samotno, prazno, to mor-
je danes ni bilo več samotno —.

Čuden, nenavaden prizor so zazrle njegove oči.

Na mirnih valovih zunaj pred obrežjem se je rahlo zibala velikanska stavba in ob obali zaliva je ležal čoln.

Pa najbolj ga je prevzelo in osupnilo nekaj druga.

Ljudje, — da, beli ljudje so hodili na obali, od čolna k njegovi koči in spet nazaj —.

Za Trzana ni bilo nobenega dvoma, da so to beli ljudje, ljudje njegovega rodu in plemena. Prav take je videl na slikah v svojih knjigah.

Sreč mu je burno udarilo. Pohitel bi ven k njim, jih pozdravil —. Končno vendar je našel svoje ljudi —.

Pa nekaj ga je zadržalo.

Trzana je vzgojila narava, dvajset let je preživel med divjimi živalmi in se učil od njih. In živali pra-
gozda so previdne, boječe —.

Trzan ni pohitel med bele ljudi.

Sklonil se je, previdno, oprezno je lezel na rob goz-
da. Tam je skočil v veje gostega orjaka, čakal in opa-
zoval.

Deset mož je štela družba belih ljudi. Temnih, za-
gorelih obrazov so bili, divje so gledali, robato so se ob-
našali. Zbrali so se pri čolnu, kričavo so govorili, kri-
lili z rokami in stiskali pesti.

Sedaj je eden izmed njih, pritlikavec hudobnega obraza, položil roko na ramo svojemu tovarišu, veli-
kemu, močnemu človeku, s katerim se je družba že ves čas pripravala in prerekala.

Pritlikavec je pokazal s prstom proti gozdu in nekaj pripovedoval. Tovariš se je obrnil in pogledal.

Tedaj je pritlikavec potegnil skrit samokres in ustrelil tovariša v hrbet.

Velikan je vrgel roke kvišku, kolena so se mu za-
šibila, sesedel se je in mrtev padel po tleh.

Prvikrat v življenju je čul Trzan strel. Čudil se je sicer, pa njegovi zdravi, močni živci se niso niti naj-
manj stresli ali vznemirili.

Pač pa ga je hudo vznemirilo obnašanje belih lju-
di. Nevoljna guba se mu je nabrala na čelu, ves se je zamislil. Dobro da se ni vdal prvemu čuvstvu in da ni

Ker se je rjo na silju še le sedaj ob mlatitvi spoznalo in se mlavec še le sedaj vrši, se mora to poškodbo, če se prijavi sedaj, še smatrati za pravočasno prijavo in zato se priporoča, da javijo vsa županstva, kjer je bila toča, hkrati tudi rjo, kajti le v tem slučaju bode odpis zemljarine skoraj siguran.

Izrečno se opozori na to, da če se ne vloži po spravi vseh pridelkov odnosno najdalje do konca leta prošnje za odpis davka in izkaza o izpadu pridelkov, da se potem o prej prijavljenem naznanilo poškodbe sploh ne uraduje.

Na nekatera vprašanja, če bi ne kazalo podvzeti korakov, da bi se upoštevalo pri odmeri dohodnine letošnje poškodbo po toči pri vinogradih, pripomnimo, da se bode to poškodbo upoštevalo še le pri odmeri dohodnine za leto 1925. Ker pa mora vsak vinogradnik svoj pridelek itak finančni kontroli prijaviti in si preiskrbi te podatke davčno oblastvo vsako leto od tega urada, bi bila kakšna ocenitev skode sedaj v to svrhu brezpomembna.

Pogled v bodočnost našega vinarstva.

Čas po bliskovito hiti in z njim se z enako mrzlično naglico spreminja način našega življenja. S strahom gledamo v prihodnost, če pomislimo, kako nestalni in brezpomembni smo na svetu. Novotarije prihajajo v poštev, dočim se staro in nepraktično zametuje, ali vsaj pod pritiskom zahtev modernega življenja polagoma opušča. Priprosto kmečko ljudstvo je navadno najbolj staromodno. Pri njem je vsaka novotarija neumnost in zategadelj se prav rado s spoštovanjem spominja del svojih pradedov, četudi so bila brez posebne praktične vrednosti. Toda čas prehití vsakogar, ki ne računa z njegovim tokom in mi se nehotе moramo oprijemati novih življenskih smernic ter prepuščati zastarelosti samo še spominu, če hočemo voditi uspešen boj za svojo eksistenco.

Izkušnje svetovne vojne nas zlasti uče, kolikega pomena je napredno gospodarstvo. Zelo važen odlomek našega kmetijskega gospodarstva pa tvori že od pamti-veka vinarstvo. In zopet je svetovna vojna, ki s politično pregrupacijo državnih tvorb in s svojim carinskim razmejevanjem ustvarila položaj, ki je spravi našo vinarstvo popolnoma iz ravnotežja. Vsak slovenski vinogradnik danes že zna, da stoji naše vinarstvo pred popolnim preobratom. To spričuje v zadostni meri vinska kriza, ki je nastala vsled spremembe razmer v ožjem (domačem) pa tudi v širšem (prekomejnem) gospodarstvu. Nahajamo se že dalje časa v nadprodukciji vina in svetovnem konkurenčnem boju, ki žuga strmoglavit našega vinogradnika v gospodarsko propast. Zategadelj je treba temeljito premisliti sedanji težavni položaj in pretehtati vse možnosti našega vinarstva v bodoče, da se moremo obvarovati pred pretečo katastrofo. Obračunajmo torej z dosedanjim metodo starega vinarstva, ki se je izživel ter krenimo na pot v novo vinarstvo, ki bo prikrojeno novim razmeram.

Za obstoj našega vinarstva v bodočnosti je potrebno dvoje in sicer: povoljna rešitev vprašanja nadprodukcije in uspešno kljubovanje konkurenci. Glede vprašanja nadprodukcije naletimo na velike težave. Dejstvo je,

nepremišljeno skočil iz gozda v pozdrav belim rojakom —

Taki so torej beli ljudje, je pomišljal. Drug drugega ubijajo na vsem lepem —! Prav nič se ne ločijo od krvi željnih črncev! In mnogo slabši so ko divje živali, hudobnejši ko Sabora ali pa Kršak —

Zamišljen je gledal Trzan družbo belokožih ljudi.

Za trenutek so molče in osupli stali ter gledali mrtvega velikana in pritlikavca poleg njega.

Nato pa je eden izmed njih potrepal pritlikavca po plečih, vsi so se zasmejali, mnogo so govorili, prepira pa ni bilo več med njimi.

Po dolgem besedičenju in krilenju z rokami so šli na obal, spravili čoln v vodo, poskakali vanj in Trzan je v nemem čudenju gledal, kako so gladko plavali po morju ven k velikim stavbi.

Poznal je vse te reči. Velika hiša zunaj na morju je bila »ladja«. Koliko lepega je o ladjah bral v knjigah in kako si je želel, da bi kedaj ladja prišla sem čez morje k njemu! Šel bi nanjo in se odpeljal čez morje v svet, kjer živijo beli ljudje —

In ladja je res prišla —. Trzanovo hrepenenje po daljnem, belem svetu pa so čudne, nemirne misli tlačile k tlom. Nezadovoljen je gledal za čolnom.

Pristal je ob ladji, ljudje na krovu — Trzan jih je dobro videl, kako so letali sem ter tja — so vrgli vrvi in vsa družba je drug za drugim zlezla kvišku.

Tedaj je Trzan skočil z drevesa, počenil in po vseh štirih pohitel h koči. Zbal se je, da mu niso kje odnesli njegovih zakladov.

Previdno, da ga niso mogli videti z ladje, se je približal vratom. Odrpta so bila, smuknil je v koč.

da pridelamo več vina, kakor ga moremo sami konsumirati, na zunanji trg pa pri sedanjih visokih prevoznih tarifih ni misliti. Da rešimo to kočljivo vprašanje je treba upoštevati sledeče:

Pri nas je mnogo vinogradov s slabimi sortami in legami. Ti vinogradi se vsled nadprodukcije vina in velike konkurence ne morejo več izplačevati; razen tega škodujejo obstoju vinogradov z izvrstnimi sortami in primernimi legami. Zato bi bilo v interesu naprednega vinogradništva nujno potrebno, da se manj vredni vinogradi opuste in na njih mesta nasadi sadno drevje. Sadjarstvo ima v naši ožji domovini gotovo sijajno bodočnost vsled izredno ugodnih podnebnih vplivov. — Mesto neuspešnega vinogradništva se ločimo raje plodonosnega sadjarstva. Sicer pa se dajo sadni kompleksi poleg proizvodnje sadja izkoristiti tudi s pridelovanjem sladkega sena, ki je za povzdigo živinoreje eminentne važnosti.

Z opustitvijo neprimernih vinogradov bi torej najlažje zatrli vinski nadprodukcijo. Vrh tega je treba uspešnega tekmovanja z drugimi nežlahtnimi vini, ki se ponujajo na vinskih tržiščih po zelo nizkih cenah. Znano je, da stane pridelovanje vina na bivšem Stajerskem veliko več, kot na primer v Banatu, Dalmaciji, Italiji, Franciji in drugod, kjer obstojajo za vinorejo ugodnejše vremenske razmere. Temu primerno bi moralo biti naše vino dražje. Draga vina pa morajo biti seveda izborne kakovosti, ki prenese lažje večje pridelovalne stroške.

Na svetovnem vinskem trgu bomo potemtakem uspešno tekmovali samo z našimi najfinejšimi vini. Posestniki prvovrstnih vinogradov pri nas na Slovenskem bodo na ta način lahko mirne duše pričakovali prihodnjih dni. Oni bodo pridelali finejša vina kot njih sosedje ter si na ta način osvojili svetovna vinska tržišča, kajti staroznana stajerska buketna vina, četudi draga, bodo vedno visoko čislana in našla dovolj odjemalcev. Samo s produkcijo najfinejših kvalitetnih vin je torej zagotovljen obstoj našega vinarstva.

Ivan Štampar, kletar, Maribor.

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“
prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schicht-ovim milom samo enkrat po perilu potegnete, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

Res —! Ni se bal zaman.

Hudo so gospodarili beli neznanci po koči. Knjige, papirji, svinčniki, vse je ležalo razmetano po tleh. Njegovo orožje, ki si ga je tekom časa nanosil vkup, so mu pobrali s sten, deloma polomili in pometali v kot.

Jeza ga je pograbila, brazgotina na čelu se mu je nabrekli, vsa kri mu je šinila v glavo.

Hipoma se spomne največje svoje dragocenosti.

Skočil je k omari in iskal po predalu.

Ah —! Zadovoljen si je oddahnil. Pločevinasta škatlja je bila še na svojem mestu. Brž jo je vzel iz predala in odprl.

Obledela slika prijaznega mladega moža in drobno popisana knjiga, ki je ni znal brati, vse je na veliko veselje našel še nedotaknjeno in nepokvarjeno.

Še je pomišljeval, kam bi shranil te svoje najdržaje reči, ko mu udari na uho nenavaden hrup.

Skočil je k oknu.

Drug čoln so spuščali v morje poleg tistega, ki je že ležal ob ladji. Ljudje so plezali s krova po vrvi in se spuščali v čoln.

Kaj nameravajo —? Ali bodo v večjem številu prišli na suho —?

Koj nato je videl, kako so spuščali po vrveh zaboje, svežnje in druge reči ter jih nakladali v čolne.

Prišli bodo nazaj —! Morebiti se naselijo v njegovi koči?

Trzan je pograbil kos papirja in svinčnik ter je v velikih tiskanih črkah, kakor se jih je naučil iz knjig, nekaj napisal na listek. Z želji je pritrdil listek na vrata, pograbil svojo pločevinasto škatljo, sulice, loke, in

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

otvorila je 30. avg. t. l. svojo podružnico v novem bančnem poslopiju pred frančiškansko cerkvijo v

ALEKSANDROVI CESTI 6 V MARIBORU

V novi podružnici bodo cenj. občinstvu na razpolago vse reči kakor v stari trgovini na Koroški cesti št. 5. Knjige se bodo dobile od zdaj naprej SAMO V PODRUŽNICI.

Vse druge reči pa, kakor papir, tiskovine, šolske in uradne potrebščine, molitveniki, devocionalije, trgovske knjige itd. se bodo tudi zanaprej še dobile V STARI TRGOVINI NA KOROŠKI CESTI 5.

—o—

Nas prav iskreno veseli to razširjenje trgovskega podjetja Cirilove tiskarne, ki je dozdej že okrog 35 let v najhujših dnevih zvesto spremljala in bodrila naše ljudstvo ter si s tem pridobila nemajno zaupanje prebivalstva. Novo podružnico kakor tudi staro podjetje Cirilove tiskarne vsakomur najtopleje priporočamo.

Prireditve.

Sadjarska in vrtnarska podružnica v Šmartnem ob Paki priredi v času od 5. do 8. oktobra t. l. sadjarsko razstavo v večjem obsegu. Zanimanje za njo je že danes vsestransko. Razstava v kraju, v katerega okolici se pridelava v srednje dobrih sadnih letinah nad 100 vagonov najboljšega in najfinejšega sortiranega sadja, je za kupce in za prodajalce velikega gospodarskega pomena. Ker je prirejena poleg tega v kraju tik postaje savinjske železnice Rečica ob Paki, si obetajo prireditelji ugoden uspeh, ki bo koristil pospeševanju te eminentno važne gospodarske panoge. Opozorjamo interesente, da ne zamude ugodne prilike v nakup večjih, a tudi manjših množin našega svetovnoznane sadja, ker imamo posebno letos obilo zlahtnega pridelka. Slavnostna otvoritev razstave je v nedeljo, dne 5. oktobra t. l. dopoldan.

Sv. Rupert v Slov. gor. Orlovska srenja Sv. Lenart v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 14. septembra t. l. popoldne po večernicah ob 3. uri pri Sv. Rupertu v Slov. gor.

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“
prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schicht-ovim milom samo enkrat po perilu potegnete, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

puščice, kolikor jih je mogel nesti, šinil skozi vrata in izginil v gozd.

Čolna sta medtem odplula na obrežje, polna do roba.

Kakih dvajset ljudi je stopilo na suho, ko sta se čolna ustavila na drobnem, srebrnobelem pesku.

Pa kako različni so bili ti ljudje!

Večina jih je bila mornarjev, robati ljudje, hudobnih obrazov. Videti jim je bilo, da so izvržek človeštva, brezsrčni, krvoločni, pripravljeni za vsako hudobijo.

Med njimi pa je bilo petero ljudi, ki so se zelo ločili, po zunanosti in po obnašanju, od sirovih mornarjev.

Eden je bil star gospod z dolgimi belimi lasmi in velikimi očali. Suhlat je bil, ozkih pleč, črno dolgo suknjo je nosil, ki mu je nerodno visela na telesu, pa je bila sicer snažna in neomadeževana. Na glavi je imel visok, svetel klobuk, ki se mu je zelo čudno podajal tukaj na robu afriške džungle.

Drugi je stopil na breg mlad, vitek človek v beli športni obleki. Za njim je prišel spet postaran človek z visokim čelom in nemirnim, razburjenim obnašanjem.

Za njima je nerodno ležala na suho debela postarana ženska v široki pisani obleki; njene velike, plašne oči so v nemirnem strahu gledale divjo džunglo, še v večji grozi pa preklinjajočo družbo mornarjev; ki so vlačili na suho zaboje in svežnje in drugo prtljago.

Zadnja je stopila na suho nežna, vitka, devetnajstletna deklica. Mladi človek v športni obleki ji je pri tem uslužno pomagal.

Molče je stopala pisana družba proti koči. Mornarji so šli naprej in nosili prtljago. Nihče ni zinil besedice, videti je bilo, da so se že prej vse domenili.

(Dalje prihodnjič).

svoj javni telovadni nastop z člani, članicami in Orlički z bogatim sporedom. Sodeluje polnoštevna godba od Sv. Lenarta. Prijatelji orlovske mladine izkreno vabljeno Bog živiti!

St. Jurij ob Ščavnici. Naše bralno društvo ne priredi, kakor je bilo zadnjič naznanjeno, dne 7. t. m., ampak dne 14. t. m., popoldne po večernicah, na popolnoma prenovljenem odru igro »Dom.« Zabavali nas bodo tudi naši tamburaši. Ker bo lepa igra na novem odru brez dvoma krasno uspela, pričakujemo velike udeležbe.

Bralno društvo v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 14. septembra veliko tombolo na trgu. Veliki in lepi dobitek! Tablice se bodo prodajale po 2.50 din. Začetek ob 3. uri popoldne. V slučaju slabega vremena se vrši tombola v gradbi društva Katoliški dom. Pridite v običnem številu! — Odbor.

Središče ob Dravi. Naša orlovska srenja je priredila v nedeljo, dne 17. avgusta izlet v bratsko Medžimurje in sicer v najbližnjo obmejno centralo — v Štrigovo, starodavno rojstno mesto sv. Hijeronima. Nastopilo je okrog 50 Orlov v kroju, navdušenega naroda, največ Medžimurcev, pa je bilo nad tisoč. Ne glede na dober gmojni uspeh, so navdušeni Medžimurci tudi sklenili ustanoviti orlovski odsek, ki bi bil prvi v tem kraju. — Prireditelj je pozdravil domači gospod kaplan, na kar je po telovadbi srenjski predsednik, brat Ploh v krasnem govoru razložil navzočemu narodu pomen in namen Orla. Navdušeno odobravanje ob zahvalnem govoru medžimurskega domačina je pokazalo, da čuti narod bratsko smer sporazuma. Ob 21. uri so bili vsi naši Orli zopet doma in sa veselica se je izvršila brez incidenta.

Gornja Radgona. Tukajšnje kmetijsko bralno društvo obhaja letos v nedeljo, dne 14. septembra svojo 30letnico obstanka (ustanovljeno 16. septembra 1894). Ta veseli jubilej hoče društvo proslaviti na dostojen način z predpoldansko cerkveno slovesnostjo v župni cerkvi sv. Petra in s popoldansko prireditvijo v dvorani posojilnice. Za cerkvenega govornika je napršen soustanovitelj društva, nekdanji tukajšnji kaplan mil. g. kanonik in stolni župnik v Mariboru Franc Moravec in za slavnostnega govornika pri popoldanski prireditvi pa narodni poslanec in priljubljeni ljudski govornik g. Franjo Žebot. Sosednja društva, ki ste ob ustanovitvi in pozneje ob raznih prilikah veselic za narodno probujo rada posečala naše obmejno društvo v Gornji Radgoni, pridite tudi dne 14. septembra k nam, da pokažete, da ste istotako z nami stali vedno na braniku krščanske vere in narodne zavesti zlasti tukaj ob meji!

Orlovski dan na Gornji Ponikvi pri Žalcu. Celjsko orlovsko okrožje priredi dne 8. septembra (Mali Šmaren) na Gornji Ponikvi svoj orlovski dan. Spored: Ob 8. uri se odpeljejo člani, članice in oboji naraščaj odsekov celjskega orlovskega okrožja na vozovih iz postaje Žalec. Ob pol 10. uri sprejem istih pri slavlolu na meji župnije Gornja Ponikva. Nato sledi sprevod po vasi. Ob 10. uri sv. maša na telovadišču. Po sv. maši sprejem novih članov odseka v Gornji Ponikvi; nato javni tabor. Govori zastopnik OP brat dr. Hodžar. Popoldne ob treh javni nastop: proste vaje članov, članic in obojnega naraščaja, orodna telovadba članov. Po telovadbi prosta zabava. Igra priljubljena orlovska godba iz Radeč pri Zidanem mostu. Ker vlada v posameznih župnijah veliko zanimanje glede graditve naše nove farne cerkve, pričakujemo obilno udeležbo! — Bog živiti!

Gasilno društvo Paška vas vabi vsa gasilna društva z zastavami, vse prijatelje gasilstva iz Celja ter iz cele Savinjske doline in Slovenije k proslavi blagoslovitve novega stolpa in nove društvene zastave, katera se vrši na slovesen način dne 21. septembra 1924 v Paški vasi tik železniškega postajališča Paška vas. Ob 9. in 10. uri sprejem gostov na postaji Paška vas. Ob 10.15 slovesna sveta maša na prostem v Paški vasi pri gasilnem domu, potem blagoslovitev zastave in stolpa, razni cerkveni in civilni govori, skupen obed vseh udeležencev, nato velika ljudska veselica. Pri vseh slavnostih igra polnoštevna rudarska godba iz Velenja. Mariborčani, Savinčani ter vsi iz cele Slovenije, pridite ta dan v našo krasno Paško dolino ter nas s svojim obiskom razveselite in počastite. Polovična vožnja za vse udeležence na vseh postajah državne železnice dovoljena. Prosimo, da se zaradi prijave kosila itd. udeleženci, kakor društva in posamezniki, naprej javite podpisaneu društvu Vas vse vabi uljudno — odbor gasilnega društva Paška vas.

Sv. Jurij ob juž. železnici. Ponovno vabimo vse prijatelje k proslavi 15 letnice orlovskega odseka dne 7. septembra. Priprave so v najlepšem teku. Za okrepčila bo v obilni meri preskrbljeno. Vsi udeleženci imajo polovično vožnjo. Na odhodni postaji naj kupi vsak celo karto do St. Jurja in jo dobro shrani, ker velja za nazaj. Kdor še ni dobil izkaznice za polovično vožnjo, bo jo dobil brezplačno v St. Jurju pri pripravljalnem odboru. Na predvečer ob 9. uri bo bakljada z godbo in prižganimi lampijončki od kolodvora skozi trg in nazaj do Katoliškega doma. Pridite v obilnem številu, da bo sprevod sijajna manifestacija in triumfalen pohod kat. mladine. Bog živiti!

njegovo spremstvo, — kralj ranjen, — vlada padla itd. Tako pisanje ima zlobne namene vznemirjenja javnosti in obrekovanja vlade. Par pribečevskih listov je bilo radi tega zaplenjenih, pa gotovo še premalo. Vprašati se je treba, kdo je kriv hajduštva? — Hajduke je ustvarila velesrbska centralistična vlada, ki je ondoto prebivalstvo s svojim nasiljem in korupcijo pritirala do obupa, potem pa sama oborožila razbojniške čete in uprizorila pokolje med prebivalstvom, ki ni bilo varno ne življenja ne imetja pred bandami, plačanimi od P. P. režima.

Sedanji vladi vse laži in spletke Pašič—Pribečeve družbe ne škodujejo, ker uspešno deluje na začrtani poti ter si utrjuje vedno večje zaupanje v še tako od poprej razburkanih krajih.

Na poti v Ženevo k seji Društva narodov se je naš zunanji minister sestal v Ljubljani najprej s češkim zunanjim ministrom dr. Benešem, potem pa z rumunskim Duca.

AVSTRIJSKI ZVEZNI KANCLER

dr. Seipel je popolnoma okreval od posledic atentata. Povodom njegove srečne ozdravitve bo izdana obsežna amnestija in kancler dr. Seipel je sam prosil državnega predsednika, naj se ta pomilostitev raztegne tudi na zločinca, ki je nanj streljal.

SPREJETJE LONDONSKEGA SPORAZUMA.

Za francoskim je tudi nemški državni zbor sprejel londonski sporazum in strokovnjaške (Dawesove) predloge, ki tvorijo njegovo podlago. Nemška vlada je morala nacionalistom obljubiti razna vladna mesta in med temi najbrž tudi kanclersko. Če pridejo nacionalisti res v vlado, potem državni zbor ne bo mogel delati, ker bodo socialisti v najostrejši opoziciji. — Naj sledi nekaj nemških časopisnih glasov o sprejetju londonskega sporazuma:

»Deutsche Tageszeitung« izjavlja, da je nemška vlada storila s tem trden sklep, izbrisati največjo sramoto, ki se je izza nesrečnega junija 1919 nahajala na nemški časti. — »Lokalanzeiger« (glasilo veleindustrije) pozdravlja dejstvo, da je vlada vzdržala bitko s svojim mnenjem in sklepa, da bodo prvemu koraku sledili še nadaljnji. — »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da pomeni sprejetje Dawesovih zakonov novo poglavje v zgodovini povojnih let. — »Germania« (centrum) smatra sprejetje londonskega dogovora v Reichstagu kot zmago političnega razuma in zmago nemške pravljivosti. — »Berliner Tageblatt« (demokr.) govori o državniškem činu, ki ga je napravil Reichstag z omenjenim glasovanjem. — »Vossische Zeitung« (neodv.) piše: Nemški narod si je oddahnil. — Socialdemokratski »Vorwärts« ugotavlja, da je nastopil z dnevom sprejetja polom nacionalistične domišljavosti in prenapetosti.

DRUŠTVO N. BODOV

ima od ponedeljka v Ženevi svoje 5. zasedanje. Navzočih je 111 zastopnikov, ki zastopajo 54 držav, članov društva narodov. Večina držav ima svoje stare zastopnike, čisto nove pa Francija, Anglija in Jugoslavija. Za ohranitev miru se bodo na seji obravnavali razni predlogi. Predlog o vzajemnem dogovoru in jamstvu se smatra od mnogih strani za nezadosten, miroljubne države zahtevajo popolno in dosledno razorožitev.

DANSKA DRŽAVA

daje glede miroljubnosti najboljši primer. Njena vlada je te dni sklenila izvesti popolno demobilizacijo, utemeljujoč svoj korak z opozorilom, da si mala država ne more dovoliti luksusa »narodne obrambe«, tem manj pa za to, ker vojna tehnika napreduje s silno brzino in ker je kot taka skoro izključeni monopol velesil. Danska bi imela po načrtu socialistov samo 7000 policistov za vzdrževanje reda in miru. Če bo Danska ta načrt res izvedla, se ji ne bo treba bati nobene sovražne sile, hkrati pa bo gospodarsko procvitala, česar se o militarističnih državah ne more trditi.

Tedenske novice.

Novi župani. Izvoljeni so: V Prvencih Jakob Polanec, v Mali vasi Martin Kolarič, v Majšperku Janez Turkuš ml., v Jastrebcih Peter Orešnik, na Kogu Anton Borko, v Mihalovcih Alojzij Bogša, na Runeču Jožef Skoliber, v Sodincih Frac Irgolič, v Šardinjah Franc Kosi, v Trgovici Peter Kovačec, v Velicanah Matija Zdravec, v Veliki Nedelji Anton Hrčič, v Zerovincih Franc Antolič, v St. Lovrencu nad Prožinom Franc Horvat, v Teharjih Jožef Rebov, v Ivanjševcih Janez Trstenjak, v Grušovju Alojzij Grifič, v St. Lenartu nad Laškim Karl Weber, v Jablanci Jožef Kajnik, v Koreni Anton Lešnik, na Krembergu Franc Peserl, v Slamnaku Tomaž Lipovec, v Trbonjah Jurij Brajnik, v Vuzenici Avgust Helbl, v Ploderšnici Franc Pivec, v Bistrici pri Limbušu Jožef Lipnik, v Bistrici pri Rušah Ivan Juršič, v Morju Hinko Koren, v Rušah Janez Ronjak, v Smolniku Jurko Gašper, v Legnu Franc Hribernik, v St. Miklavžu Bernard Detičnik, v Sv. Ani Anton Jančič, v Stanovskem Jurij Plavčak, v Ponikvi ob južni žel. Franjo Zličer, v Sv. Stefanu Karol Pungeršek, v St. Andražu nad Polzelo Jožef Tajnšek, v St. Janžu na Vinski gori Jakob Lešnik, v Smartnem ob Paki Martin Steblovnik, na Polzeli Mešič, v Destincih Franc Čeh, v Sv. Juriju ob Taboru Alojz Lesjak. Vsi so naši odločni somišljeniki.

Cerkvene in duhovniške vesti. Letošnje leto še bodo v naši škofiji birne po tehle župnijah: 7. t. n. v Mežici na Koroškem, 8. na Polzeli, 9. pri Sv. Petru v Sav. dol., 10. v Žalcu, 11. v Grižah, 13. v Galiciji, 14. na Teharjih, 16. pri Sv. Martinu pri Vurbergu, 17. v Kamnici pri Mariboru, 18. pri Sv. Barbari pri Vurbergu, 20. pri Sv. Križu nad Mariborom, 21. pri Sv. Petru blizu Maribora, 28.

pri Sv. Marjeti ob Pesnici, 29. v Selnici ob Dravi in 30. pri Gornji sv. Kungoti. Obmejno župnijo Sv. Duh na Ostrem vrhu je lavantinski škof obiskal zadnjo nedeljo in birmal tamka, 162 birmancev. — Težko se je ponesrečil pri vožnji iz Pragerskega na Ptujsko goro, ptujskogorski g. župnik Franc Zagoršek. Pri padcu s voza, ker so se ustrašili konji pred ciganskim taboriščem, si je zlomil obe roki. — V Maribor je prestavljen iz Dobrne tamošnji g. kaplan Franc Hrastelj. Na Dobrno pride g. kaplan iz Braslovč Alojzij Vrtnjak.

Mariborske novice. Že zadnjič smo omenili, da so se združile v obmejnem Mariboru vse narodno čuteče stranke za občinske volitve v skupni takozvani Narodni blok. Stranke, ki so združene v Narodnem bloku, so že začele prirejati shode po posameznih mestnih okrajih. — Industrijsko-obrtna razstava je bila na slovesen način zaključena v četrtek. Tokratni obisk razstave je bil slab, ker je plašilo obiskovalce deževno in hladno vreme. — Zadnjo nedeljo so napravile katoliške organizacije iz Maribora romanje na Goro pri St. Petru niže Maribora. Na romarskem potu je smrtno zadela kap našega vlega somišljenika čevljarskega mojstra Vinka Lenartič. — Kakor povsod po Sloveniji tožimo tudi mi Mariborčani radi vednih nalivov in hladnih dni. Dež z nevihto in nalivom nas je obiskal v ponedeljek popoldne, deževalo je celi terek brez prestanka in šele v sredo se je zjasnilo tako za silo.

Gojencem dijaškega semenišča v Mariboru. Vsi gojenci dijaškega semenišča, stari in letos na novo sprejeti, se naj z ozirom na to, da se vrši dne 12. t. m. vpisovanje na gimnaziji, zglasijo dne 11. t. m. pri podpisaneu ravnateljstvu. Tisti pa, ki delajo že prej izpite, se naj že prej zglasijo. — Ravnateljstvo.

Sestanek bivših vojakov iz svetovne vojne na Brezjah. Letos je minulo deset let, ko se je pričela krvava svetovna vojna, ki je celemu našemu narodu prinesla neizmerno gorje, našim najboljšim sinovom in možem pa strašno trpljenje na krvavih bojnih poljanah, od koder se marsikateri ni vrnil nikdar več nazaj. Kot v spomin tega trpljenja, posebej še kot spomin za padle tovariše, so se zbrali minulo nedeljo, dne 31. avgusta v najbolj priljubljenem kraju Slovenije, pri Mariji Pomagaj na Brezjah, tisoči slovenskih fantov in mož, ki so se udeležili svetovne vojne kot vojaki. Sestanek je sklical poseben odbor, glavna sklicatelj pa sta bila bivša vojna kurata gg. Bonač in Hafner. — Par notic v slovenskih časnikih je zadostovalo, da se je njunemu pozivu odzvalo veliko število bivših vojakov. Že v soboto je prihitelo na Brezje okrog 5000 udeležencev, večinoma štajercev in Prekmurcev. Drugi dan se je zbralo okrog 10 do 12 tisoč mož brez razlike strank in stanov. Marsikateri prijatelj, ki se že leta niso videli, so si zopet s solzi v očeh segli v roko, vzbujali si vseile in žalostne spomine, vse pa je tlačila v srcu težka bol — spomin na one, ki počivajo kot žrtve na krvavih bojnih poljanah širom sveta, ker ni menda bojišča, kjer se nebi bojeval slovenski vojak. — Sestanek se je vršil na prostem pred romarsko cerkvijo. Pred slovesno službo božjo je imel bivši vojni kurat g. Bonač krasen spominski govor za padlimi žrtvami svetovne vojne, ki je napravil na vse navzoče globok utis ter mnoge ganil do solz. Po govoru je zaigrala godba dravske divizije drž. himno, nato pa je zapel pevski zbor nagrobnico padlim tovarišem »Blagor mu«, kateri je sledila tragično ginja pesem »Oj, Doberdob, ti slovenskih fantov grob.« Ob asistenci številnih duhovnikov se je na to vršil slovesen rekvijem za znane in neznane slovenske vojake, padle v svetovni vojni. Po maši se je pričelo zborovanje, katerega je otvoril bivši vojni kurat g. Hafner. Za njim je nastopilo več govornikov, tako pisatelj knjige »Na krvavih poljanah«, g. Matičič, bivši dobrovoljec, sedaj pater g. Alijančič, major Colarič, gg. Mihevc, Ham, Pirc in Šturm. Na zborovanju je bil na predlog kaplana gosp. Hafnerja izvoljen odbor, obstoječ iz majorja Martina Colariča, vikarja Bonača, kaplana Hafnerja in gg. Matičiča, Mihevca, Wagnerja in Šturma, ki ima nalogo, da propagira oziroma skrbi za postavitve spomenikov in spominskih plošč z imeni padlih vojakov, za ponavljanje podobnih sestankov in ustanovitve zveze vojakov iz svetovne vojne. Vsi zborovalci so se tudi obvezali, da bodo v svojih krajih delovali v korist invalidov in posebno slepcev. Za predsednika odbora je bil izvoljen g. major Colarič. Na popoldanskem sestanku je bilo sklenjeno, da se pošlje vladi energičen poziv, da pospeši izvedbo invalidskega zakona. Po sprejetih sklepih je bilo sklenjeno, da se bo čez eno leto vršil zopet enak sestanek na Brezjah. Zborovalci so nabrali pri tej priliki lepo svoto za slepe invalide in spominsko sliko, katero bodo podarili slovenski vojak Mariji Pomagaj kot zahvalo za srečno prestano trpljenje. Vsak udeleženec se bo z veseljem spominjal tega res bratskega in pristranskega sestanka in se ga bo prihodnje leto gotovo zopet udeležil.

Starši iz mesta in dežele, ki morate oskrbeti za novo šolsko leto svoje otroke s knjigami in drugimi šolskimi potrebščinami, vse dobite v veliki izbiri po kolikor mogoče nizkih cenah v novi podružnici Cirilove tiskarne, Aleksandrova cesta 6 (v novem bančnem poslopiju, nasproti franciskanski cerkvi). Vse šolske potrebščine razen knjig, dobite kakor dosedaj še tudi zanaprej v stari prodajalni Cirilove tiskarne, Koroška cesta 5.

Dijaki, ki obiskujete gimnazijo, realko, učiteljišče, trgovsko in meščansko šolo, vse šolske knjige, ki so določene za šolsko leto 1924-25 dobite v novi prodajalni Cirilove tiskarne, Aleksandrova cesta 6 — nova bančna palača. Tam, kakor tudi še v stari, dijakom že tako priljubljeni prodajalni Cirilove tiskarne v Koroški cesti 5 so na izbiro vse druge šolske potrebščine, zvezki, peresa, svinčniki, šestila, risala, risalne deske in risalni skla-di itd., vse točno po šolskih predpisih. Cene kolikor mogoče najnižje, postrežba točna in v razširjenih prostorih

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ko je kralj potoval po južni Srbiji povodom ustoličenja pravoslavne patrijarha v Peči in spominske proslave srbskih medvojnih žrtev v Surdulici, so radikalni in Pribečevičevi demokrati izrabili nek navadni, po južnih krajih že davno običajni hajduški spopad na ta način, da so pisali po svojih listih: Napad na kralja in

še hitrejša. Zato pričakujemo ob začetku novega šolskega leta vašega preobilnega obiska.

Smrtna nesreča v St. Ilju v Slov. gor. Mihael Piliš iz Selnice ob Muri je zadnjo soboto prekrival hlev kolarja Hamerja v St. Ilju. Piliš je že bil precej star, nerodno je stopil, spodrsnilo mu je, padel je s strehe. Radi 5 metrov globokega padca je dobil tako težke notranje poškodbe, da je kmalu izdihnil.

Strašno neurje s točo in nalivom je privrelo v ponedeljek, dne 1. septembra popoldne od severozapadne strani nad gornji del Slovenskih goric. V malo trenutkih so bili ugonobljeni vinogradi, sadje in jesenski pridelki na njivah. Najhuje so prizadete župnije St. Ilj. Svečina, Kungota in Jarenina. Ajda je popolnoma zbita v tla. Naliv je odnašal ne samo pridelke, ampak tudi rodovitno zemljo v nižave. Kar je v vinogradih še pustilo letošnje slabo vreme in trne bolezni, je pobralo neurje. Se trte in sadno drevje je za več let udarjeno. Kmetje in viničarji vijejo roke in se v obupu povprašujejo: Kaj bo? Župan nabolj prizadete občine St. Ilj, g. Dragotin Swaty, je dne 2. sept. skupno z narodnim poslancem g. Žebotom in članom obč. odbora g. Baumanom posredoval pri velikem županu g. dr. Vodopivcu, predstojniku davčne oblasti g. Sedlarju in okrajnemu ekonomu g. Segu za težko prizadete občane. Glavno je, da vsi prizadeti najpozneje do ponedeljka dne 8. septembra, potem občinskega urada javijo davčni in politični oblasti škodo in prizadete parcele.

Blagoslovitev novih zvonov v Svečini. Dne 15. avgusta, na praznik Marijinega Vnebohoda, smo obhajali tukaj lepo slovesnost, namreč blagoslavljanje novih zvonov. Ob velikanski udeležbi ljudstva in ob asistenci sedmih duhovnikov je blagoslovil za tukajšnjo župno cerkev tri nove zvonove g. stolni dekan dr. Ivan Tomažič. Cela slovesnost je potekala zelo veličastno. Pri sprejemu in pri dviganju zvonov v zvonik je pridno svirala godba kat. omladine iz Maribora. Zvonovi donijo lepo ubrano, vlila jih je trdka Bühl v Mariboru.

Romarski shod pri Sv. Križu nad Dravogradom. V nedeljo Marijinega Imena, obenem praznik povišanja sv. križa, je pri slavnostni romarski cerkvi nad Dravogradom glavni letni shod. V soboto zvečer rimska procesija z gorečimi svečami, v nedeljo začetek sv. opravil ob 6. uri. Pobožni romarji, pridite v obilnem številu.

Iz Otiškega vrha: Pri občinskih volitvah tukajšnje občine se je vložila le ena lista in to SLS. Za župana je izvoljen kmet Peter Sirk, za namestnika industrijalec Vinko Jamnik.

Iz Ruš. Od blizu in daleč se sliši, da hočejo pobožni častilci Marijini tekrovati, kateri kraj iz Slovenskih goric bo poslal številnejšo četo romarjev k staroslavni Marijini božji poti pod zeleno Pohorje, v lepe Ruše. Hvalevredna je ta namera, ker zaupanje v Marijo ruško je bilo vedno obilno poplačano. Ta dan, letos bo 14. pobinkostna nedelja ali 14. september, bodo Rušani sprejeli od neštevilnih romarjev spodbudo, da se tudi sami s pristrano vdanostjo zatekajo k svoji mogočni ruški Materi božji. Vse se tega veseli in komaj pričakuje tega srečnega dne. Romarji, le pridite, da se združimo v en glas: »Marija ruška, nam se ni bati, saj ščitiš nas, kot dobra mati!«

Strašna nevihta v Hočah. V ponedeljek, 1. septembra je popoldne ob 5. uri prihrula nad tukajšnjo okolico silovita nevihta s silnim nalivom in točo. Prišla je od Pohorske strani ter šla v smeri proti Slivnici. Voda je prestopila bregove ter poplavlja njive in vrtove, nanesla kamenja in peska, da je uničena otava in paša; bila je nevarnost, da bi voda vdrla v cerkev, kar pa se je k sreči zadržalo. Toča se je še videla drugi dan. Zlasti hudo je divjala nevihta v občini Pohorje in Pivola. Toče je padlo toliko, da so nekateri deli Pohorja bili videti beli, kakor s snegom pokriti. Ajda je uničena, na Pohorju tudi še nepožeiti oves, velika škoda je na sadju.

Novi zvonovi v Slivnici pri Mariboru. Dolgo smo čakali, a smo vendar dočakali dan, ki ostane nam vsem v neizbrisnem spominu! Preteklo nedeljo, dne 31. avg. smo dobili tri nove bronaste zvonove, katere je pred poznim sv. opravilom ob asistenci osmih gg. duhovnikov blagoslovil premili gosp. stolni kanonik Janežič. V prekrasnem govoru v cerkvi nam je imenovani gospod razložil pomen tega vselega dogodka: Veselite in radujte se vsi iz srca, ker to je dan, ki ga je naredil Gospod! Po sv. maši pa so jih med sviranjem godbe in sodelovanjem požarnih bramb potegnili v pričo ogromne množice ljudstva srečno v zvonik, od koder smo jih slišali še proti večeru ob veselem pritrkovanju. K dostojni proslavi tega dne so mnogo pripomogle pridne mladenke, fantje in moške, ki so ves naš »Glavni trg« od cerkve do državne ceste opremili s slavoloki; v cerkvi je bilo pa najlepše: žarela je vsa v električnih lučicah, verniki iz drugih župnij niso skoraj mogli verjeti, da je kaj takega v Slivnici mogoče! Bodi na tem mestu izrečena zahvala vsem onim osebam, ki so se žrtvovale za dobro stvar, predvsem pa domačemu gospodu župniku in vsem dobrotnikom, ki so doprinesli vsak svoj dar po svoji moči, da je bilo sploh mogoče zbrati ogromno svoto, katero so stali novi zvonovi. Bog naj jim povrne! Dolžni smo se tudi zahvaliti g. Grahorniku, ki je skoraj na novo preuredil stol za zvonove, kakor je tudi brez vsake nezdgovine spravil zvonove na svoja mesta. Naj bi novi zvonovi oznanjevali Bogu slavo, vsem slivniškim faranom pa mir in spravo!

Izid županskih volitev v raznih občinah: v Pohorju spet dosedajni župan g. Karol Visočnik, SLS; v Pivoli spet dosedajni župan g. Jožef Pliberšek, SLS; v Rogozi: Josip Potnik, SDS; v Zgornjih Hočah: Herman Glaser, nepolitična ubožna gospodarska stranka.

Poročilo iz Pušave. Dne 8. t. m. bo pri Devici Mariji v Pušavi zadnji veliki romarski shod letos z dvojno službo božjo ob sedmih in ob desetih. Vmes bodo še tri sv.

maše, tako da se bodo romarski shodi dostojno končali. Zeleti bi le bilo, da bi nebo ostalo jasno, saj je na velike shode ob Aninem slabo vreme zadržalo veliko romarjev od prijaznega pušavskega kraja. Tudi slovesno blagoslovljenje novih zvonov je neprijeten dež precej motil, pa imamo zvonove vendarle že in prijazno vabijo pobožne romarje. Res, žalostno je bilo, ko so dohajali romarji in jih je le mal zvonček pozdravljal in to še nekaj žalostno. Dobri Puščavčani niso mogli več poslušati ta žalostni glas malega zvončka in s hvalevredno vneto so se združili k nabavi novih zvonov; čakali so na nje sicer dolgo, skoro poldrugo leto a danes že pojo in dobro pojo. Bühlava tovarna v Mariboru jih je napravila in sicer izorno, za kar ji gre še tukaj posebna hvala; pojo prav ubrano in vabijo domačine in romarje v veličastno svetišče Matere božje. Pridite torej poslušati nove pušavske zvonove in boste pomagali, da sedanji trije dobijo še svojega velikega tovariša, ki bo prijetno njih godbo dopolnjeval s svojim globokim bim-bam.

Občinske volitve in drugo pri Sv. Primožu na Poh. Zaradi občinskih volitev je nastalo pri nas precejšnje razburjenje. Leta 1921 se je napravila in tudi vložila sporazumna lista. Vsled agitacije g. Bisingerja iz Slovenjgradca in nekega tukajšnjega najemnika, ki je pa pred dobrim letom odšel iz naše občine, so pa nekateri socialistično navdahnjeni kandidati preklicali svoje podpise in vložili lastno listo. Nato so pristaši SLS sklenili, da se volitev ne udeležijo in zato je bila potrjena edino vložena socialistična lista. Izvolili so za župana posestnika Ivana Garneša, pravzaprav nestrancarja. Ker niso imeli zadosti zmožnega tajnika, jih je duševno vodil g. Šuligoj iz Vuzenice, ki je bil pri zadnji državnozborni volitvi predstavnik nemške liste. — Za letošnje volitve sta se sestavili dve stranki: Kmečko-delavska zveza, kateri je pristopil bivši župan, in SLS. Na željo slednje se je zopet vršil razgovor za sporazumno listo. Ker je pa Kmečko-delavska zveza (bil je med razgovorom navzoč v kuhinji g. Šuligoj iz Vuzenice) zahtevala za se pet odbornikov in dovolila SLS samo dva, se sporazum ni mogel doseči. Pri volitvi dne 10. avgusta, pa je naša stranka dobila štiri, nasprotna pa tri odbornike. Nato je nasprotna stranka vložila ugovor, ki pa je bil odbit. Slednjič se je vršila v nedeljo, dne 31. avgusta, volitev občinskega predstojništva in je bil z večino glasov izvoljen županom vrli pristaš SLS g. Alojzij Peruš, potem pa soglasno za l. občinskega svetovaleca bivši župan g. Garneš, za II. pa naš zvesti somišljenik g. Gašper Erič. Po izvršeni volitvi je g. Šuligoj, ki je bil zopet navzoč, kmalu odšel nazaj v Vuzenico. Novemu občinskemu predstojništvu želimo dobrega uspeha v delu za občinski blagor!

Požar pri Sv. Primožu na Pohorju. V noči od sobote na nedeljo, dne 31. avgusta, je pogorelo pri po domače Mačku, visoko gori na planini 1000 metrov. Ogenj je nastal pri svinjskem kotlu ob prepereli, leseni steni. Najemnikova družina si je rešila golo življenje in živino razen enoletnega teleta. V ognju so ostale tudi ovce in svinje in je zgorelo pohištvo in obleka, tako da je najemnik sedaj velik siromak. Da bi našel mnogo dobrih src! Hiša in vsa velika posest je last g. Sulerja iz Slovenjgradca.

V Vurbergu se je vršila volitev župana. Ker je nasprotna »Gospodarska stranka« pri prvi volitvi dobila šest glasov večine, so torej lahko dobili župana in svetovalec. Da bi bili odborniki njihove stranke bolj trdni, je seveda moral biti pred volitvijo gulaž, pa tudi zamočiti se ni pozabilo v vinski kapljico, seveda vse pod pokroviteljstvom g. nadučitelja Lešnika. Še večje veselje je bilo potem, ko so že imeli župana in svetovalec na svoji strani. To vam je teklo vince in živketanja s kupicami ni bilo ne konca in ne kraja. Sredi med tem hruščem se je veselil g. nadučitelj Lešnik in začasni novi g. poštari, kateremu baje klerikalc ni kaj ne dopadejo. No, bomo pa videli, kako boste vriskali, ko boste mogli ceste popravljati! Če mislite znižati davek na vino, potem boste pa že imeli denarja dovolj za ceste. Mogoče še en del ceste vzame g. nadučitelj v delo, ker se tako zanima za občinske zadeve. Bomo videli, kako se bo tam sukal, o tem bomo pa že poročali. — Opazovalec.

Novice od Sv. Benedikta v Slov. gor. Občinske volitve smo v naši fari opravili prav dobro. Vse občine so v rokah SLS. Edino kraljevska občina je bila tako srečna, da je g. Paurič vložil demokratsko listo. Pa kaj, ko ni bilo demokratov, ki bi jo volili! G. Paurič se je že veselil, kako se bo na široko vsedel na županski stolček ter si nateknil cvikarje na oči. Za blagajnika je že naprej določil nekega krojačka Peteka, misleč, če zna modra glavnica krpiti sukne, pa bo še znal zamašiti občinsko blagajno. No, voliči so pa njima lepe načrte prekrizali. Da si jezo potolažijo, so sklicali v nedeljo, dne 31. avgusta, shod demokratske stranke. Shod je bil seveda »sijajno« obiskan. Zborovalci so se zbrali kar okrog navadne mize in sicer tako, da je na vsakem oglu sedel po eden. Govoril je dr. Gorišek iz St. Lenarta, verno so ga pa poslušali predsednik Paurič, propadli občinski blagajnik Petek, penzionirani orožnik Žizek (kojega si bomo ob prihodnji priliki od bližje ogledali), neki finančni stražnik; prišlo pa je iz radovednosti tudi par naših pristašev. Dr. Gorišek je govoril dolgevezne otrobe praznim stenam, njegovi zaupniki okrog mize so kimali in dremali, g. Paurič je celo spal, naši pristaši pa so se navdušenemu govorniku smejali. Na ta način se je dostojno končala demokratska polomija v kraljevski občini in g. Pauriču še preostane edina tolažba, da bo vsaj prišel v državni zbor kot poslanec, ker ni mogel postati župan. Petek in Žizek ga bodeta že volila in to bo za njega dovolj!

Župani pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Za župana občine Sv. Benedikt v Slov. gor. je izvoljen prejšnji župan g. Franc Zupe. Pomotoma se je zadnjič poročalo drugo ime. Tudi v vseh drugih občinah v župniji se izvoljeni županom samo zavedni pristaši SLS.

Smrt mladenke pri Sv. Antonu v Slov. gor. Z žalostnim srcem se smo na mirovniku poslovili od blage Marijine hčerke Antonije Slaček iz Andrenc. Bila je daleč naokrog znana kot ponižno, skromno dekle, bila je goreča častilka presv. Srca Jezusovega, kateremu se je zlasti v bolezni vedno priporočala. Rada je pogosto sprejemala sv. zakramente in je bila s svojim obnašanjem v hiši Gospodovi drugim lep zgled in vspodbudo, pa ravno v njeni najlepši mladosti 24. let jo je napadla kostna jetika. Skozi celih devet mesecev je na bolniški postelji voljno prenašala vse bolečine. Ni dočakala petja novih zvonov, kar si je še tako srčno želela. Bodi njej zemljica lahka!

Prošnja za pomoč. V Ljutomeru nameravajo usmiljeni bratje v kratkem času pričeti z zidanjem nove bolnice, ki je za Slovenijo neobhodno potrebna. Ker jim za uresničenje tega človekoljubnega načrta primanjkuje denarja, so navezani na radovoljna darila, katere jim naklonijo usmiljena srca. Te dni bo nabiral usmiljeni brat Placid Kavčič po Mariboru in okolici prostovoljne darove za graditev nove bolnice. Obračamo se na usmiljene ljudi, da po svojih močeh podprejo usmiljene brate, da bo Ljutomer dobil svojo bolnico.

Novice od Velike nedelje. Na angeljsko nedeljo so nam tukajšnji Orli pridelali šaljivo igro »Davek na samce«, katere je med gledalci povzročila obilo pristranskega smeha. Igrali so prav dobro, posebno mešetar Lipe se je izvrstno odrezal. Tako je prav! Le korajžno po začrtani poti naprej. — V naši župniji so izvoljeni sledeči novi gg. župani, ki so vsi odločni pristaši SLS: Velika nedelja: Anton Hrčič, posestnik v Mihovcih; Šardinje: Franc Kosi, kmečki sin v Ključarovcih; Rumeč: Jožef Školiber, posestnik v Stanovnem; Trgovišče: Peter Kovačec, posestnik v Trgovšču. V občini Vičanec pa ni bilo vložene nobene liste. Svetovali bi jim, naj rajši vložijo kandidatno listo in tisti denar, s katerim bi morali mastno plačevati gerenta, obrnejo v boljše namene. Kar se tiče občine Trgovišče, smo bili zelo presenečeni. Trgovišče je bilo do zdaj glede edinosti vedno zelo na glasu. Zadnji čas, po naših mislih pač zelo pozno, so se nekateri domislili, da so napredni ter so si osnovali neko »Napredno — oprostite — napredno gospodarsko stranko«, katere je tudi pri sedanjih občinskih volitvah nastopila. Ko je po končani volitvi komisija odprla volilne škrinje, je našla med kroglicami nek sumljiv papirnati zavitek, na katerem je bilo zapisano: »Ti C . . . si kozel, Ti K . . . pa oberkozel.« Bojimo se, da bosta kozel in oberkozel začela prav glasno rigati.

Blagoslovitev novih zvonov pri Mali Nedelji. Nebo se je radovalo dne 30. in 31. avgusta z nami vred fino izvršenih novih zvonov, ki jih je mojstrsko zlila šentvidska livarna. 45 kolesarjev, 30 jahačev ter 14 lepo ozaljšanih vozov jim je hitelo daleč nasproti. Ogromna množica pa jih je čakala na meji župnije, kjer so jih med splošnim veseljem navdušeno pozdravljali zastopniki malonedeljske župnije. Pod osmimi slavoloki se je vila dolga povorka na izredno odličnem malonedeljskem hribček, kjer sta še dve deklici dali duška našim čustvom. Zvečer je zazarel kres, rakete so švigale v zrak, 40 lampijonov in umetni ogenj je razsvetljevalo prostor okoli cerkve, streljanje je pretresalo zrak. Drugi dan se je začela slavnost s procesijo, pri kateri so se prvič pri nas peli evangelijske in molitve pri postajah v slovenskem jeziku. Nato je visokočastiti g. dekan blagoslovil zvonove in misijonski križ. Po službi božji je staro in mlado opazovalo dviganje zvonov v stolp. Toliko ljudstva se je zbralo, da je bil prostor okoli cerkve skoraj pretesen. Glinjivo slavnost smo zaključili prav primerno v natlačeni dvorani z vprizoritvijo »Dveh mater.« Igralke so se tako uživale v svoje vloge, da so ganile mnoge do solz. Vse je reklo zvečer: »Tako lepo je bilo, kakor v nebesih! Take slovesnosti še pri Mali Nedelji ni bilo!« Zadovoljni so bili vsi, najbolj pa krčmarji in lečtarji. Mladina se je dobro držala. Veliko se je trudila z zaljubljenim prostorov. Vsa čast jim! Orožniki so vršili svojo dolžnost vzorno.

Razno od Sv. Trojice v Halozah. Dne 15. avgusta t. l. po večernicah se je slovesno potegnila jabolka in križ vrh dogotovljenega zvonika, ki je — čeravno nekoliko manjši od prvotnega, vendar precej dobro in okusno napravljen. Prenaredilo se je tudi vsled požara poškodovano ogrodje, stol za zvonove, katere, upajoč kmalu dobimo. Zeleti bi bilo, da bi bili nekoliko težji od prejšnjih; kar bi tako velika župnija kot je trojiška, prav lahko nabrala. Občinske volitve so v naši trojiški župniji povoljno izpadle. V občini Sv. Trojice je zopet izvoljen dosedajni župan, Anton Turk, posestnik v Gorci; Jožef Hrnc v Sedlašku, v Gruškovju J. Šmigoc; v Podlehniku Simon Svehšek. Vsi so pristaši naše Slovenske ljudske stranke.

Volitev župana pri Sv. Bolfenku pri Središču. — V občini Vodranci je bil izvoljen za župana g. Vrbančič, zvest pristaš SLS. Svetovalec sta mu gg. Lašič in Borke, pristaša naše stranke. Znani Zabavnik, od katerih je bil eden celo vodja požarnih bramb, niso prišli niti v odbor, čeravno je to njihova domača občina.

Cerkvena pobožnost. Iz Brinjeve gore poročajo: Tu se služba božja za praznik Ime Marija že od nekaj vrši prvo nedeljo po Mali Gospojnici. Tudi letos.

G. narodni poslanec Krajnc sprejema stranke svojega volilnega okraja (Celje—Vransko), ako narodna skupščina ne zboruje, vsako sredo od 9. do 12. ure popoldne v tajništvu SLS v Celju, hotel »Beli vol.« Kedar zboruje skupščina, razvidite iz časnikov. Na g. poslanca se obračajte le v tem času.

Iz Dobrne. Nepozaben nam ostane mesec avgust leta 1924. V svetem veselju smo se topili, ko smo obhajali dne 10. avgusta 80letnico posvečevanja naše župne cerkve. Dalo se je padlim in pogrešanim Dobrnčanom z vzi-davo spominskih plošč z njih vklesanimi imeni pred vhodom v cerkev trajen spomin, ob 25letnici župnikovanja vlič. g. župnika Friderika Kukovič. — Potegnili smo veliki

svon v stolp, k njegovima že predlanskim novima tovarnišema. Tako imamo sedaj enako zvonjenje predvojnemu. Prva zasluga za vse to gre č. g. kaplanu Francu Hrasleju, častnemu občanu tukajšnje občine, kateri je prvi sprožil misel o novih zvonovih in istočasno z blagoslovitvijo zadnjega združil prejnavedeno slavlje. Bog Vam bodi bogati plačnik za vse, kar ste storili njemu in naši nebeški Materi Vnebovzetja v čast. Toda tako nepričakovano, kot strela iz jasnega neba nas je osupnilo Vaše slovo. Ravno zadnji dan za nas tako pomembnega meseca. Po sedmih letih neumornega delovanja za Boga, narod in cerkev, odidete, predragi, ki ste osvojili srca nas vseh, na povelje višjega nadpastirja na drugo mesto. Kličemo Vam na pot: Spominjajte se nas še vedno v molitvi! Spomin na Vas v Dobri ostane.

Smrtna kosa. Od St. Jurija ob Taboru poročajo: Pri nas smo pokopali blago ženo, 53 let staro Jero Culk, roj. Povše. Rajna je bila zvesta in izredno potrpežljiva žena, skrbna mati, izvrstna gospodinja in velika dobrotnica siromakov. Priporočamo jo v molitev in blag spomin!

V Zadrebški dolini sta se vršila preteklo nedeljo dva dobro obiskana shoda v Smartnem ob Dreti in v Korkarjih. Na obeh shodih je poročal poslanec Vlad. Pušenjak o političnem položaju in o programu nove vlade. Zborovalci so odobraval izvajanja poslanca, osobito glede programa nove vlade. Po govoru se je razvila povsod prav živahna debata, osobito v Smartnem, kjer so zborovalci izražali svoje želje glede izvedbe agrarne reforme in pritožbe glede postopanja gozdarskih uradnikov, ki ne uvažujejo upravičenih zahtev ljudstva. V Smartnem dela graščinska uprava rižo za spravlanje lesa, a na način, da bodo v nevarnosti ne samo gozdovi in poslopja kmetov, temveč tudi življenje oseb na cesti. Dogovorjene in v zapisnik sprejete zahteve se ne izvršujejo, uradno cenjena škoda se ne izplača, les se spravlja kljub jasnemu besedilu dogovora v času, ki ni določen za spravilo. Graščinska uprava naj uvažuje upravičene zahteve razburjenega ljudstva in naj opusti vsako trmoglavost stališča, g. komisar iz Slovenjgradca naj posluša tudi kmete, ne samo zastopnike graščine, ker bomo njega klicali na odgovornost, ako bodo vsled te nepraktične riže oškodovani kmetje. Poslanec je obljubil, da bo o vseh pritožbah obvestil merodajne oblasti in vse storil, da se ljudstvo obvaruje škode in da pride do svojih pravic.

Volitev novega župana v Razborju pri Slovenjgradcu. Na občinske volitve je bila vložena pri nas samo lista SLS. Odborniki so izvolili za župana naše vnetega pristaša Ivana Knez. Naše dobro ljudstvo odobrava taktiko SLS ter ji zaupa in pričakuje, da se bo sedaj vendarle enkrat začelo obračati na bolje.

Bodi mu ohranjen blag spomin! Iz občine Marija Gradec pri Laškem poročajo žalostno vest: Dne 29. avg. ob 1. uri popoldne je umrl vsled srčne kapi gospod Marija Resnik, veleposesnik v Marija Gradcu št. 6. Rajni je bil večletni občinski odbornik, velik dobrotnik raznih cerkv, poštenjak od nog do glave, kar je pričala njegova zadnja pot iz hiše žalosti na pokopališče. Pogreba, kot je bil ta, ga Laško menda še ni videlo, saj se ceni udeležba do 2000 ljudi. Gospod Resnik je bil še le 57 let star, bil je globoko veren mož, akoravno je bil posestnik lepih stvari, je zmiraj imel rožni venec v žepu, nikdar ni zvonilo Mariji v pozdrav, da bi se mož ne bil odkril. Akoravno je imel rajni mnogo z liberalnimi tržanci po svojem poklicu za občevariti, bil je strog čuvvar vstopa liberalizma v svojo hišo. Z njim zgubi občina vrlega občana, župnija uglednega moža, družina pa vzornega očeta. Mi vsi, ki smo ga poznali, ga ohranimo v lepem spominu.

Novice od Sv. Miklavža nad Laškem. Letošnje leto smo imeli že več vremenskih nezgod in drugih nesreč. Obiskala nas je že parkrat toča. Nalive smo imeli takšne, kakor še ne desetletja, pota so silno poškodovane. Dne 2. avgusta popoldan je udarila strela v kozolec Ignacija Kokotca na Brstovnici. Kozolec, ki je bil napolnjen z žitom in senom, je pogorel do tal. Imeli pa smo tudi druge nesreče. Slamorenica je nekemu posestniku odredila prste na roki, zopet drugemu je kosa ranila roko, da je moral biti šest tednov v bolnišnici. — Najhujša nesreča pa se je zgodila v soboto, dne 23. avgusta t. l. Okrog 5. ure popoldan je šel Martin Polanc, posestnik na Brstovnici, s sinom podirati smreke za novo poslovpje. Prva smreka, katero sta odžagala, se je naslonila na hrast, ker je nista mogla spraviti na tla, sta jo pustila in začela podirati drugo. V tem času pa je začel vleči silno hud veter in je smreko, ki je obvisela na hrastu, vrgel v smeri proti isti smreki, katero sta ravno podžagovala. Smreka je padla na očeta in mu zdrobila prsni koš. Živel je še do četrta, dne 28. avgusta, do 10. ure zvečer. Star je bil 48 let. Ranjki je bil dober gospodar, veselega značaja, trdne narave in je bil vedno pripravljen pomagati sosedom, ni se ubal tudi najtežjega dela in bil vsled tega posebno priljubljen pri vseh okoličanih. Zapušča vdovo in sedem mladoletnih otrok. Svetila mu večna luč!

Instaliran je bil v nedeljo, dne 31. avgusta na župnijo Buče pri Kozjem vlč. g. župnik Miloš Turk. Obrede je izvršil vlč. g. dekan Marko Tomazič, kateri je tudi imel ganljivi cerkveni govor. Slavnosti je prisostvovala ogromna množica ljudi iz cele dekanije in celo iz Hrvaške. Šmarski Orel je ob tej priliki svojemu voditelju poklonil častno diplomu.

Po občinskih volitvah v Brežicah ob Savi. V nedeljo, dne 24. avgusta t. l., so se vršile v okoliški občini Zakot občinske volitve, pri katerih je dosegla naša SLS sijajen uspeh. Dočim je imela v prejšnjem občinskem odboru le dva, oziroma v zadnjem času tri zastopnike, si je sedaj priborila šest odbornikov. Uspeh je še tem večji in tem pomembnejši, ker edino naša stranka je šla v volilni boj s pravim imenom, dočim sta obe nasprotni stranki zatejili svoje ime in so si samostojnezi na slepilo nadejali na-

alov »Gospodarska stranka«, socialisti pa »Stranka posestnikov, obrtnikov in delavcev.« Nasprotniki so namreč dobro vedeli, če gredo s pravo barvo na dan, da jih ne bo nihče volil, še kandidatne liste ne bi mogli sestaviti; kajti tudi pri nas so samostojnezi in socialisti prišli ob ves kredit, noben pošten človek jih ne mara in le lepemu vabljenemu in goljufivemu imenu »Gospodarska stranka« se imajo zahvaliti, da se je par omahljivcev vsedlo na lim in spustilo kroglice v njih škrinjice. Izid volitev je bil naslednji: Gospodarska stranka 90 glasov, 6 odbornikov; SLS 90 glasov, 6 odbornikov; Stranka posestnikov, obrtnikov in delavcev 81 glasov, 5 odbornikov. Odborniki, pristaši SLS, so sledeči: Lubšina Ivan, Bukošek 12; Šetinc Anton, Sv. Lenart 8; Habinc Maks, Brežina 4; Šerbec Jožef, Zverinjak 5; Grubič Martin, Črnc 39 in Lepšina Jožef, Cundrovac 18. To so sami odločni močje, katerih imena nam jamčijo, da bodo vse svoje moči žrtvovali v prid in blagor občanov. Uspeh naše stranke pa je še tem sijajnejši, ker je pri volitvi starejšinstva v nedeljo, dne 31. avgusta, vkljub vsem naporom nasprotnikov, ki se sami niso mogli zediniti, ker so imeli preveč častiteljnih županskih kandidatov, bil izvoljen za župana naš ugleden, vrl in odličen pristaš g. Anton Šetinc, posestnik v St. Lenartu 8, in za gospodarja, oziroma blaginjnika občine pa ravnotako vrl naš pristaš g. Lepšina Jožef, posestnik v Cundrovcu. Ostala mesta odbornikov so si razdelili nasprotniki po med sebojnim dogovoru. Dosedaj je bil župan samostojnež in vsi svetovalci nasprotni. Krajevni organizaciji SLS, ki se prav lepo razvija, in vsem izvoljenim našim odbornikom, predvsem vrlemu županu, prav iskreno častitamo z željo, da gredo po začrtani poti pogumno in neustrašeno naprej do končne popolne zmage!

Smrtna nesreča v Sromljah. V soboto, dne 23. avgusta, se je pri ruvanju panjskih korenin na Silovcu smrtno ponesrečil 22letni Ivan Černoš. Pri ruvanju je težko bruto s tako težo padlo nanj, da mu je zmečkal drob in je ponesrečenec nekaj dni pozneje v bolnišnici v Brežicah v grozilih bolečinah umrl. Fant Ivan je bil že en mesec doma na vojaškem dopustu. Počivaj v miru v domači zemljici!

Gospodarstvo.

ZITNI TRG.

Trgovina z žitom je še vedno živahna. Izvoz narašča, ker so cene nekaterim žitnim vrstam, posebno pšenici in moki, nekoliko popustile. Kupujejo jo v velikih množinah domači mlini, izvažajo se je pa tudi veliko v inozemstvo, posebno v Avstrijo in Čehoslovaško, kjer se tamošnja mlinska podjetja oskrbujejo večinoma z našo pšenico. — Koruzi je cena nekoliko poskočila. Zaloge so že skoraj izčrpane, iz inozemstva pa še vedno prihajajo nova naročila, pa se je radi tega podražila. Oves se prodaja v inozemstvo, dosti ga pa kupijo domača vojaška uprava za prehrano konj. — Pižol prihaja v velikih količinah na tržišča. Kupujejo ga pa samo domači trgovci, ker je za izvoz še predrag. Največ fiziola izvažajo sedaj Madžarska, ki prodaja fiziol boljše kakovosti, kakor je naš, za celi dinar ceneje. — Cene posameznim žitnim vrstam so približno sledeče:

Pšenica v začetku tedna 360—365 din., kasneje že 380 din.

Pšenična moka aularica 595—600 din.

Koruzi 285—300 din.

Pižol beli 440—450 din., mešani je cenejši.

Tečaj za konserviranje sadja in zelenjave se vrši dne 25., 26. in 27. septembra t. l. (četrtek, petek in sobota) na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 9. do 12. ure in od 14. do 17. ure. Poleg drugih načinov konserviranja se bo obravnavalo izčrpno sušenje sadja z raznimi sušilnimi napravami. Zanimanci in zanimanke naj prijavijo svojo udeležbo z dopisnico najpozneje do 23. septembra ravnateljstvu zavoda.

HMELJ.

Hmelj. Prvo brzojavno tržno poročilo. Nürnberg, 26. 8. 1924. Dovoženih je 200 bal, prodanih 150 bal po 150—270 mark, to je 57—82 din. za 1 kg. Zalec je brez kupčije.

Hmelj. Drugo brzojavno tržno poročilo. Zatec, ČSR., 27. 8. 1924. Na kmetih se plačuje po 1750—1900 čK za 50 kg, to je 84—91 din. za 1 kg. Mirno, pa živahnije nakupovanje.

Hmelj. Tretje brzojavno tržno poročilo. Nürnberg, 30. 8. 1924. Dovoženega 300 bal iz okolice trga, 150 bal po železnici, cene do 30 zlatih mark vredneje. Hmelj iz okolice po 130 do 220, Holentanski po 180 do 250 zlatih mark. Gornje cene znesejo po kurzu 18.62, 48, 82, 67, 93 din. za 1 kg.

Hmelj. Četrto brzojavno tržno poročilo. Nürnberg, 1. 9. 1924. Neznaten promet, le najboljshi hmelji so v ceni precej nespremenjeni, drugi za 20 mark cenejši.

Hmelj. Peto brzojavno tržno poročilo. Zatec, ČSR., 1. 9. 1924. Na kmetih se plačuje od 1600—1750 čK za 50 kg, v Zatecu do 1850, zelo mirno.

XXI. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod. Zatec ČSR, dne 30. 8. 1924. Dva dni imamo že lepo vreme. Obiranje je v polnem teku in bo končano šele koncem prihodnjega tedna. Uspehi so prav zadovoljivi, blago iz obvarovanih krajev in legah je lepo zelene barve in najboljše kakovosti. Nujno bi rabili stanovitno lepo vreme. Kupčija je v polnem teku in je že do 1000 stotov prodanih po 1800—1950 čK za 50 kg. Pri mirnem nakupovanju na kmetih je razpoloženje čvrsto, cene pa stanovitne. — Leto 1925 bo »ušivo« leto! V nizkih legah se je namreč letos med obiranjem prikazala hmeljska ušica, iz česar se s precejšnjo

sigurnostjo sklepa, da bo leto 1925 »ušivo.« — Savez hmeljarskih društev v Zatecu. — NB. Nauk za naše hmeljarje: Vse obrati, skrbno sušiti in sortirati, pravilno basati in hraniti. Kar letos ne gre ali ne bi šlo v denar, bo pa prihodnje leto šlo! — Društveno vodstvo.

XXII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod in o položaju na trgu. Zatec SHS, 2. 9. 1924. Deževno vreme je večkrat motilo obiranje poznega hmelja, katero se bliža svojemu koncu. O hmeljski kupčiji ni kaj poročati; kupec in prodajalec čakata na boljše razpoloženje. Malenkostne množine so se kupovale po 7000—7500 din. za 100 kg. — Društveno vodstvo.

Petrovac, Bačka, dne 23. 8. 1924. Zadnje dni je bilo vreme prav nestanovitno. Vsled tega je postajalo mnogo hmelja rdečkastega in sicer v nekaterih legah bolj, v drugih manj. Kobule so sicer lepo doraščene in imajo obilo lupolina. Nekateri hmeljarji pričakujejo prav obile letine ter upajo pridelati na 1 oralu 400—500 kg hmelja. Predčerašnjim je zopet deževalo in nevihta je podrla mnogo drogov. Ena tretjina vsega hmelja je rdečkasta in bojimo se, da bi se ta bolezen širila in tako škodovala kakovosti hmelja. V starih nasadih šele dozorevajo kobule. Hmeljska kupčija še ni oživela, dasi je prispelo že precej prekupcev. Hmeljarji ne silijo k prodaji. Za 100 kg suhega hmelja plačujejo sedaj po 1300 din., za 100 kg svežega pa 5200—5400 din. V okoliških nasadih je stanje isto kot pri nas. Lepega vremena si hmeljarji želijo. — Hmeljarsko društvo.

Vendenheim, Alzacija, 27. 8. 1924. Dež, nevihte in mrzle noči škodujejo že tretji teden hmeljski rastlini. Okubenje se je sicer lepo izvrševalo, vendar pa bo finost in barva blaga manj prikupljiva. Tudi se bojimo, da se bo mrčes zopet prikazal. Z obiranjem bomo začeli še le začetkom septembra.

Hersbruck, Bavarsko, 28. 8. 1924. Dež in veter, veter in dež, solnca pa nič! Posledice tega vremena se kažejo tudi v naši okolici. Dosedaj lepi hmelj postaja lisast in se bojimo, da poznej hmelj ne bo normalne velikosti. Pri teh vremenskih razmerah se tudi množina letošnjega pridelka ne da ceniti. — »Allgemeine Brauer- und Hopfenzeitg.«

Kmete in hmeljarja iz Savinjske doline opozarjamo, da sprejema Ljudska posojilnica v Celju vse čeke, ki jih dobite za hmelj, četudi se ti čeki glasijo na kako banko ali drugi denarni zavod ter izplačuje zanje gotov denar, ali pa se denar, če stranka želi, naloži na hranilno knjižico. Kmetje, nosite torej čeke naravnost v Ljudsko posojilnico v Celju, poprej pri Belem volu, sedaj Cankarjeva cesta 4, poleg davkarje. Ljudska posojilnica je pravi naš kmečki zadržni denarni zavod, kjer najvarneje naložite svoje prihranke. Vloge se obrestujejo po dogovoru do 12%.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 77 din., čehoslovaška krona 2.30 din., italijanska lira 4.15 din., 100 avstrijskih kron 10 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.85 centimov.

Dopisi.

Sv. Anton v Slov. gor. Ustanovitev našega orlovskega odseka, združena s srenjskim orlovskim zletom od St. Lenarta se je vršila na prav lep in slovesen način. Motilo je sicer slabo vreme, vendar so pa bratje Orli in sestre Orlice prihitele vsi do zadnjega. Zjutraj so vsi člani novoustanovljenega odseka prejeli sv. obhajilo. Ob pol desetih je bil slovesen cerkveni govor. Popoldne ob pol treh so bile slovesne večernice. Vreme se je tačas nekoliko zvedrilo vršil se je lahko telovadni nastop, lep in nad vse nepričakovan, sestojč iz prostih, redovnih, skupinskih in orodnih vaj. Ker je bila vstopnina prosta, so postrtovalni Antonjevčani in člani drugih odsekov nabrali toliko, da so bili pokriti stroški za godbo, za kar se jim tem potom izreka zahvala. Domači pevski zbor se je pridno oglašal med odmori. Vse to je pa jezilo nasprotnike, ki so pokazali svojo oliko s tem, da so med večernicami podrli en slavolok. Vsa čast orlovski srenji in fantom novoustanovljenega odseka, ki so priredili prvo orlovsko slavnost pri Sv. Antonu! Bog živi!

Stojinci niže Ptuj. Pri nas so hvala Bogu volitve minule in to v čast naši SLS, ki je dobila štiri odbornike. Čeravno so si pokojne Samostojne mešetar, agent in krčmar Vajda in oberjunc kovač Toplak ustanovila skupno dve stranki. Republikanec g. Žuran so imeli pripravljenih par odborniških stolcev. G. Plohl so pri svoji neodvisni stranki porabili premalo agitatorske laži. Za sedaj z Bogom, bomo drugič razsvetlili te polne glave! Na svidenjel St. Andraž nad Polzelo. K zadnjemu dopisu v »Slovenskem Gospodarju« naj sledi še poročilo, kako so Andražani res vneti za vse dobro, kar se je pokazalo zlasti pri nabiranju prispevkov za novo zastavo Marijine družbe. Prav izvrstno so se izkazale nekatere hiše, ki jim ni bilo preveč tudi nad 1000 K darovati za Marijo. Me dekleta same ne bi bile zmožne v primeri z majhnim našim številom in skromnimi denarnimi sredstvi priti k tako lepi zastavi, pa so nam z veseljem priskočili na pomoč naši dragi starši. Pa tudi naših fantov, kojih je večina sedaj organizirana v Orlu, ne smemo pozabiti. Tudi oni so darovali — pa ne malenkostno. Vsa čast in najlepša hvala vsem in vsakemu posebej. Ker pa imamo na zastavi še nekoliko dolga, se priporočamo; da nam z denarnimi sredstvi po možnosti greste vsi še tudi v bodoče na roko. Bog bo vaš plačnik! Prednica.

Sevnica. Pri nas so pri občinskih volitvah samostojnezi padli v jamo, katero so hoteli izkopati drugim. Že dolgo pred volitvami so na vso moč zatrjevali, da hočejo klerikalce uničiti. Naznanili so okrajnemu glavarstvu, da je na listi SLS en odbornik vpisan brez njegove vednosti in dovoljenja. Pri tozadevni preiskavi od strani okrajnega

glavarstva pa se je izkazalo, da je bila ta ovadba navadna laž. Sedaj pa so tudi naši pogledali malo po samostojni kandidaturi listi in našli tam enega našega kandidata, katerega se samostojneži res vpisali brez njegove vednosti in njegov podpis potvrdili. Ko se je dokazalo to tudi na okrajnem glavarstvu, je isto samostojno listo razveljavilo. Sedaj so samostojni čisto podivjali. Na dan volitev dne 24. avgusta je postavil župan škrinjico tudi za razveljavljeno samostojno listo, katere vključ vsem protestom ni hotel odstraniti. Nastal je hrup in prerekanje. Vsled nepostavnega postopanja samostojnega župana ta dan sploh ni prišlo do volitev. Sedaj so se samostojneži ponovno zagnali v našo stranko s lažnjivimi ovadbami, toda dokazati nam niso mogli nič protipostavnega. Okrajno glavarstvo je določilo druge volitve za dne 31. avgusta in poslalo na volišče komisarja. Ta dan pa so samostojneži pozirli sami, kar s kuhali drugim: njihove škrinjice ni bilo na volišču. Dobile so: SLS 112 glasov (11 odbornikov), socialisti 56 glasov (5 odbornikov), neodvisna gospodarska stranka 96 glasov (9 odbornikov). Noben človek v naši občini ne pomeni takega volilnega boja, kakoršnega so povzročili tokrat samostojneži.

MALA OZNANILA.

Dva mlajša dijaka se sprejmeta. Aleksandrova c. 83. 1124 2-1

Deklica, 14 letna, pridna in poštena, brez staršev, želi priti kot učenka v trgovino v Mariboru. Nasl. v upravn. 1130

Sodarskega vajenca in pomočnika sprejme takoj Jos. Ramšak, sodarski mojster, Ruše. 1111

Deklica, poštenih staršev, dobro vzgojena, 6-8 let stara, se sprejme za svojo. Naslov v upravn. 1123

Majer s štirimi ljudmi se takoj sprejme. Naslov v upravn. 1131 2-1

Majer, samec, marljiv, pošten, ki ima veselje do živine in polja, se sprejme takoj na lepo posestvo. Plača dobra. Naslov v upravn. 1133

Iščem mesto gospodinjice na malem posestvu ali pri kakšnem obrtniku. Nasl. v upravn. 1139

Išče se priden in trezen hlapec srednje starosti k par konjem. Plača dobra, hrana in stanovanje v hiši. Poizve se v upravn. Sl. Gosp. 1137 3-1

Krojaški pomočnik išče delo. Zmožen majhnega in velikega dela. Naslov v upravn. 1135

Krojačica išče delo. Alojzija Oswald, Zice, Sv. Ana v Slov. goricah. 1136

Gospodinja, poštena, se išče za takoj k dvema dekletoma na deželo, ki bi nadomestovala mater. Stalna služba, dobra hrana in plača. Naslov v upravn. 1132

Išče se priden mlinar, srednjih let. Naslov v upravn. 1145

Viničarja s 4 ali 5 močmi išče Zerkovič, Pivola 6 (Razvanje) s 1. novembrom. 1144 2-1

Pridnega hlapca iz dežele sprejme Gnilšek, trgovina z vinom v Mariboru, Razlagova ulica 25.

Učenec, 16-18 let star, se takoj sprejme pri Ant. Marčič, usnjak, Sl. Bistrica. Učna doba 3 leta. Za hrano in obleko se bo skrbelo. 1097 2-1

Trgovskega učenca sprejemem takoj v trgovino manufakturnega in špecerijskega blaga, kakor tudi starejšo kuharico, katere je zmožna pri večjem posestvu samostojno delovati. Zglasite osebno ali pismeno pri trdnici Alojz Krainz, veletrgovca in veleposesnika v Ljutomeru. 1143 3-1

Močnega, pridnega učenca z dobrimi spričevali sprejme takoj Grasselli Robert, trgovec, Slivnica pri Celju. 1117

Majerja s štirimi delovnimi močmi sprejme Marija Lininger, Koroševa ul. 32. 1102 3-1

Priden, močen pekarski učenec se sprejme v pekarni Schöber, Kralja Petra trg 2, Maribor.

Učenca sprejme Marko Keuc, mizarški mojster, Zg. Žerjavce, Sv. Lenart v Sl. gor. 1036 3-1

Proda se posestvo na lepi cesti. Vpraša se pri G. M. Podpečan, Galicija pri Zalcu. 1126

Posestvo, 7 oralov in dobro idočo usnjarsko obrt da v najem ali proda Alojz Kosi, usnjak v Kuršencih p. Mala Nedelja. Prednost imajo Kranjci. 1108 3-1

Proda se posestvo, eden in pol orala, hiša z opeko krita, četrt ure od kolodvora. Cena 35.000 din. Sunko, Pesnica 24. 1113

Posestvo z 28 orali zemlje, hiša, dva hleva in klet, vinograd na solčni legi in trije gozdi se radi smrti zelo poceni prodajo. Mica Kalšek, Kraberg 1, Špitalič pri Konjicah. 1118

Posestvo v občini Ptujška gora, lepo zaokroženo, v sredini se z novim poslopjem, vinogradom, gozdom in drugimi poljskimi zemljišči, 26 oralov, se poceni prodajo. Vprašati v St. Lovrencu na Dravskem polju, hiš. št. 23.

Lepo malo posestvo z zidano z opeko krito hišo in hlevom. 5 minut od cerkve, 25 minut od postaje, se prodajo. Stanovanje takoj na razpolago. Spodnje Hoče 46. 1140

Na prodaj je dobroduha gostilna s trgovino in trafiko tik farne cerkve, brez konkurence. Zraven 16 oralov zemlje, 12 oralov gozda, polovica za seč. Ostalo lepe njive in travniki. Naslov v upravn. 1141 2-1

Rodovitno posestvo, poleg farne cerkve, eno uro od Maribora, 3 orale vinograda, 6 oralov sadonosnika, 5 njiv, veliki travniki, redi se lahko 12 glav živine, 3 hiše, ugodno na prodaj. Pojasnila daje: Sonenvald, Maribor, Grajski trg 2.

Hiša, 4 orali zemlje, se prodajo za 58.000 D, brez gozda 33.000 din. Plača se po dogovoru. Posestvo leži na ravnini, pol ure od postaje Pragersko. Naslov: Alojz Luršak, gostilna, Pragersko. 1050 3-1

Mlinarji pozor! Proda se posestvo okrog 15 oralov prvovrstne zemlje, zidano poslopje, mlin z dvema tečajema, v prometnem kraju blizu glavnega kolodvora, brez konkurence, ali da v najem pod jako ugodnimi pogoji. Kje pove upravn. Sl. Gospodarja. 1105

Pozor! Frašek najboljši sredstvo proti vsaki svinjski kužni bolezni, kakor proti rudeči ali svinjski koleri in zdravilni redilni prašek za živino se dobi v trgovini Albert Verdnik, Smitkova, pošta Slovenjgradec. — Cena 20 din. 1 kg. 1015

Sadne mline, najboljši, kar se jih pozna, (Pfeifer) naročuje in se lahko ogledajo pri I. Dolinšek, št. Pavel pri Preboldu. 1021

„Kmetovalec“ letn. 1885-1911 urdo vezani, na prodaj. Naslov v upravn. 1033 2-1

Brusimo britve, škarje, nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 1116

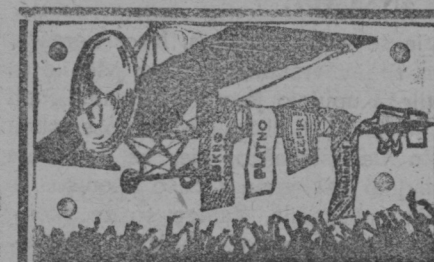
Sodarji pozor! Nudim doge za sode, velikost 3 hl, dobro blago. Naslov v upravn. 1129

Lepe, osem tednov stare prasce proda Franc Klementič, Vukova, p. Sv. Marjeta ob Pesnici.

Glasovir, kratek, dobro ohranjen, se radi preseljuje poceni prodajo. Slavko Novak, organist, Sv. Martin pri Vurbergu. 1134

Kratek glasovir, modern, prvovrsten, se poceni prodajo. Maribor, Zidovska ul. 1, I. nadst.

Novi sodi vseh vrst do 1000 l, iz dobrega lesa, fino izdelani, se dobijo pri Jos. Ramšaku, sodarskem mojstru, Ruše. 1112

Sunko

kamgar in ševjot za moške in ženske obleke, belo, pisano in rujavno platno, cefir, blačevino, tiskanje in razno manufakturno kupite najceneje in v velikanski zbirki v novourejeni in prezidani veletrgovini R. STERMECKI, Celje, št. 333. — Ilustrovani cenik za čevlje, klobake, obleke, perilo, odeje, lasostrižnike, britve in tisoče drugih predmetov se pošlje vsakemu zastojni! Vzorce proti odškodnini! — Trgovci engros cene!

Najceneje se kupi

usnje, čevlji in čevljarske potrebščine pri

Francu Kokol v Laškem trgu.

Prodajalnica Tiskovnega društva

Slovenski trg 1 PTUJ Slovenski trg 1

ima na razpolago vse šolske knjige in vse druge šolske in pisarniške potrebščine.

Novi sodi, že preizkušeni se prodajo. Jakob Golob, Selnica ob Dravi.

Večjo množico debelih, smrekovih hlodov kakor tudi stojeti les, kupi Matija Obrar, električar, Maribor, Loška ulica št. 15. 1003 8-1

Suhe gobe, brinjevo olje in fižol kupuje po najvišjih dnevni cenah ter prosi za povzrojene ponudbe trdka Fr. Širc, Kranj 870 26-1

Najlepše slike za nagrobne kamne natančno posneto na porcelan, izdeluje najprejznije znan umet. zavod Ant. Hofmann, Karlovi Vari. Naročila za Jugoslavijo sprejema in preskrbuje Informacijski biro »Maršant«, Maribor, Rotovski trg 1. Ceniki na razpolago. 1013

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah, r. z. z. n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 14. sept. 1924 popoldne ob 15. uri v Farnivasi. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnstva in računskega pregledovalca. 3. Odobritev rač. zaključka za upravo l. 1923. 4. Volitev načelnstva, rač. pregledovalca in njegovega namestnika. 5. Slučajnosti. — Ako bi občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se bo sklepalo v smislu člena 35. zadr. pravil. K obilni udeležbi vabi odbor. 1128

Vabilo na občni zbor posojilnega in hranilnega društva pri Sv. Emi, ki se vrši dne 8. sept. t. l. ob 16. uri v posojilniščnem prostoru. Spored: 1. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1923. 3. Volitev načelnstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. 1127

Okrožni zdravnik v Šoštanj

Dr. FERDO KORUN

zopet redno ordinira vsak dan za vse zdravilstvo.

RAZGLAS.

Dovoljujem si naznaniti slavnemu občinstvu v okolici mesta Ptuj, posebno pa vaščanom Spuhlje, da sem prevzel s 1. septembrom na račun dobro znano gostilno g. Brenčiča v Spuhlji pri Ptuj. Točil bodem najpristnejša in naturalna vina iz domačih gor. Ob enem tudi nanovo uredim trgovino v isti hiši in jo preskrbim z vsemi potrebščinami po najnižjih cenah.

V gostilni bodo ob vsakem času na razpolago mrzla in pri večjem prometu tudi topla jedila.

Vljudna in točna bode tudi postrežba ter prosim cenj. odjemalce za obilen obisk. S spoštovanjem

Franc Erbus.

Naznani o

Slavnemu občinstvu iz mesta in okolice dam s tem na znanje, da sem prevzel o dg. M. Jurič v Mariboru, Vodnikov trg št. 1, trgovino z mešanim blagom, katero bom vodil pod imenom prejšnjega lastnika, vsled česar se cenj. občinstvu priporočam za obilen obisk in beležim

z velespoštovanjem

ALOJZIJ PLOJ, preje F. Sorko, Maribor, Vodnikov trg 1.

Solidna postrežba.

Cene nizke.

Prvovrstne sode

v vseh velikostih, dobavlja takoj in poceni mehanična sodarna

R. Pichler-ja sin, Maribor.

„Jugometalija“, Ljubljana,

izdeluje vse vrste bakrenih kotlov, nadalje vseh vrst Hlaparske, ključavničarske in vodovodno-inštalacijske dela. Znižane cene. — Točna in solidna postrežba.

KOLODVORSKA ULICA 18-20

Pepček in Tinček.

Pepček in Tinček iz šole gresta, ter si med potoma nekaj povesta, Pepček Tinetu veselo novico pove, da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku v Celje“ je.

Po kaj? ga vpraša Tine uljudno, po obleko za birno, dokler ni še zamudno, ker le tam se da tako poceni kupiti, da zamorem namesto ene dve obleki nositi!

†

Naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretržno vest, da je naš nepozabni oče, stari oče itd. gospod

Jože Tušak, star.,

bivši trgovec, dolgoletni župan, posestnik in predsednik Hranilnice in posojilnice pri Sv. Antonu v Slov. goricah,

v torek, dne 2. sept. t. l. ob pol 20. uri preminul. Pogreb prebalega pokojnika se vrši v petek ob 9. uri na domače pokopališče.

Jožek, trgovec, Radivoj, učitelj, sinova,

Marica Klemenčič, hčerka,

Jože Klemenčič, nadučitelj, zet,

Jožica Tušak, sinova.

Ceneno češko perje!

En kg sivega o-puljenega perja 70 D, na pol belo 90 D, belo 100 D, boljše 120 in 150 D, mehko jak puh 200 in 225 D, boljše vrsta 275 D. Pošiljatelj carine prosto, proti povzetju od 300 D naprej pošiljatelj prosto. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in ne vseče vzame nazaj. Naročila samo na BENEDIKT SACHSEL, Lobež št. 77 kod Pilsna, Čehoslovaška. Poštne pošiljke gredo iz Čehoslovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni. 1120 6-1

V novi obleki

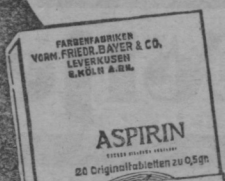
namreč v novo-modno-beli očiščeni je sodaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni očiščeni, FRANCKOV, kar ni poudariti v nabojih. V varstvo proti ponaredbam se na tej modi očiščeni posebno izločijo glavna oblačila, namreč ime »FRANCK« in »karoli mlajša«. — »FRANCK« in »FRANCK« : s mlajšimi je karoli tako poudariti, kakor mlajša tudi. —

Novi zavoj za aspirinove tablete

Naše aspirinove tablete "Bayer", znano sredstvo za ublaževanje bolečin, dajemo od sedaj v prometu v ploščnatih kartonih

po 6 in 20 originalnih tablet (na kojih je na obeh straneh v polkogu vtisnjeno "Aspirin 0.5"). Modro-bela-rdeča varstvena znamka, s katero je opremljen vsak originalni zavoj, ki štiti pred ponarejevanjem. Odklanjajte vsak zavoj, ki ni opremljen z varstveno znamko.

Farbenfabriken
vorm. Friedr. Bayer & Co.
Leverkusen b. Köln a. Rh.

Vremenski preroki.

Če z ledom ti streho
razbil je Matija,
pa v Račju opeko
ti nudi Zofija.

Ob Jurju če zebe
te v strgani koži,
opeko ti v Račju
si urno naroči.

Če Filip dal kmetu
prehladno je vreme,
kmet urno naj v Račju
opeke si vzeme.

Zamena oljnatih semen

Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina mešanega blaga

Glavni trg **Vojnik** Glavni trg
Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogo manufakture, svilenih robcev, svile za predpasnike, volno za moške in ženske itd. železnino, steklo, specerijsko in kolonijalno blago. — Postrežba solidna, blago prvovrstno, cene zmerne!

Nakup jaje

Nakup mleka

Mamica ali ste slišali???

da se najceneje in Najboljše kupi v domači trgovini vsakovrstno manufakturno blago kakor izgotovljene hlače, srajce, moške obleke itd. ter specerijsko blago. Kupujem vedno po najvišjih cenah: jajca, bele suhe gobe, kumno in janež. Vsi ti pridelki se lahko zamenjajo za vsakovrstno blago v trgovini:

IVAN SEVER,

VELENJE.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU

Vsak, kdor hoče kaj kupiti,

naj si ogleda cene in prvovrstne izdelke sukna, platna, hlačvine, parhenta, perila, nogavic itd. samo v manufakturni trgovini

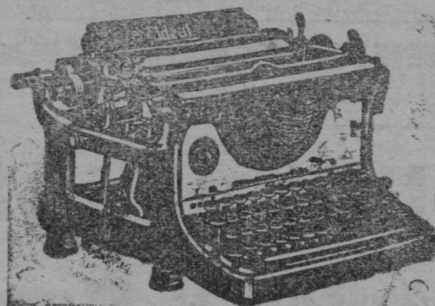
Evo Vekjet, Maribor,

Šolska ulica 4 (blizu stolne cerkve).

THE REX CO.,

Gradišče 100. LJUBLJANA Gradišče 100.

Telefon št. 868 int. — Ustanovljena 1888.

Specijalna trgovina

prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razno-
ževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških po-
trebčin.

Pisalni stroji na obroke!

JUHAN

V JUHI IN PRIKUHAH
IZBOLJŠA HRANO
NEPOPIŠNO!

Sirarja

z nastopom službe takoj, išče
Mljekarska udruga, Virovitica.

: Ne zamudite :

Kupiti po Evroviti cenah do 10% manj
blago, kakor: kretone, dra-
ke, tiskovino, volneno blago
za moške in ženske obleke,
svilene rute ter vse druge
potrebščine pri hrodi

Martin Šumer

Kraška, Slovenija

Agitirajte
za
naš tisk!

Lepi nagrobni kamni

v mramorju in granitu vedno v
veliki izbiri samo pri

kamnoseškem mojslu

J.F. Peyer,

Maribor,

Kersnikova ulica 7.

Gotovo še ne veste,

da kupite vsakovrstno usnje izvrstne kakovosti in naj-
boljše podplate, lastne izdelave (specialiteta!) po naj-
nižjih dnevnih cenah edinole v trgovini

JOSIP PIRICH, MARIBOR,

Aleksandrova cesta 21.

Istotam se kupujejo sirove kože vseh vrst po najboljših
dnevnih cenah in se sprejemajo vsakovrstne kože proti
malenkostnemu plačilu v ustrojenje. Sprejemajo se si-
rove goveje, konjske, telečje, svinjske, pasje, ovčje in
kozje kože tudi v izdelavo na boks-usnje. Cenjeno ob-
činstvo se opozarja, da izdeluje zgoraj navedena trdka
vse kože v lastni tovarni, ki je opremljena z najmoder-
nejšimi stroji, po nižjih cenah kakor drugod. Povdarja-
mo, da se izdelujejo svinjske kože edinole pri zgoraj
imenovani trdki na boks-usnje, kar drugje dosedaj še
10—1 ne delajo. 1005

Denar naložite

najboljše

pri

najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z. n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah.
Dolgoletno jamstvo jamči za izborna kakovost.
»Salonit« je za pokrivanje streh in izoliranje
sten proti vlagi najboljši material sedanosti,
kateri se uporablja širom cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja
brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

750

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Celje, Cankarjeva ulica 4 (poprej pri »Belem volu«)

obrestuje hranilne vloge najvišje! Daje po-
sojila na vknjižbo, poročstvo in zastavo.

Dovoljuje trgovske kredite v tekočem računu.

Novost!

[Novost]

P O Z O R

trgovci, društva, podjetniki in fotografi!
KRAJEVNE RAZGLEDNICE

v najmodernejši obliki in po najugodnejših cenah izdeluje točno in hitro prvi domači specialni umetniško-tiskarski zavod »AŽBE« v Mariboru, Koroška cesta št. 39. Istotam se naročajo tudi vse vrste umetniških razglednic v barvotisku, trgovska reklama, kakor tudi diplome, podobice itd. Zahtevajte cenike! Za vse večje kraje se iščejo agilni in kavcije zmožni zastopniki.

Umetniško-tiskarski zavod „AŽBE“, Maribor,
 Koroška cesta 39, tel. int. 446.

Novost!

Novost!

Južno-štajerska hranilnica Celje

v Narodnem domu, I. nadstr. — Ustanovljeno l. 1889.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vransko in rezerni zalog. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago. 1074

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

Naznanilo.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

vljudno naznanja s tem p. n. župnijskim, šolskim, občinskim in vsem drugim uradom kakor tudi cenjenemu občinstvu, posebno pa še p. n. dijaštvu, da je otvorila dne 30. avgusta 1924

ново podružnico svoje znane trgovine s papirjem,

devocionalijami in pisarniškimi potrebščinami v hiši Zadružne Gospodarske banke na Aleksandrovi cesti št. 6, pred frančiškansko cerkvijo.

V tej podružnici se dobijo tiskovine, vse pisarniške, šolske in uradne potrebščine kakor v stari trgovini na Koroški cesti št. 5.

Knjigarna Cirilove tiskarne

se nahaja od zdaj zanaprej samo v novi bančni palači pred frančiškansko cerkvijo, Aleksandrova cesta 6. Le tam se dobijo od zdaj vse

učne knjige

za gimnazijo, realko, učiteljske in trgovsko šolo ter za meščanske in ljudske šole.

Stara trgovina Cirilove tiskarne

na Koroški cesti št. 5 ostane tudi še za naprej in se dobijo tam vsi predmeti kakor tiskovine, papir, pisarniške in šolske potrebščine, trgovske knjige, molitveniki, devocionalije itd.

Za obilen obisk v stari trgovini in v podružnici se cenj. občinstvu najvljudneje priporoča

Tiskarna sv. Cirila.